Lodzer Tageblat 65 | Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem. | פרייז 15 גר. (פולע טאַבעלע פון דער לאטעריע (זעה זייט 6))

לאָדזער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייט ען

25-טער יאהרגאַנג | 16. marca 1932 | מיטוואָך, ח' אדר ב' תרצ"ב | רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אדמיניסטראַציע 100-47

היטלער בעקומען א נערוועז-אטאק

ענטדעקט א פערשווערונג געגען קאַנצלער ברייניג

פון דער לעצטער מינוט

בערלין (ספ.) די ראַריאַ-אַגענטור „פּרעסע-רינגס" מיטלט מיט, אַז היטלער האָט בעקומען א נערוועז-אַטאַק. געבעלס האָט אויסגערופן געוואָרען פון בער־לין קיין מונכן.

געפלאַנט אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן

בערלין (ספ.) די פּרעסע פער־עפענטלוכט דעם פאַקט, אַז דער חוטלע־רישער דעפּוטאַט געבעלס האָט אין טאָג פון די פּרעזידענט-וואַהלען אין אויגנד מודיע געווען די מלוכה-קאַנצע־לאַריע, אַז א געוויסע גרופּע פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה-אַסאָזיאַציע גרייט צו אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן. געבעלס האָט אויך דערמיט מגעמינט סטינעס גרופּע, וועלכע האָט בעקעמפט היטלער'ס קנדידאַטור. געבעלס האָט געראַטען אָנ־צונעמען פערחיטונגס־מיטלען. קיין אויספיהרליכע איינצעלהייטען זענען נוט בעקאַנט.

די צייטונגען ברענגען אויך פרטים וועגען א געפלאַנטען אַטענטאַט אויפ'ן לעבען פון פרעסישען פּרעמיער בריאַן, דעם אַטענטאַט האָבען געזאָלט אויס־פיהרען הוטלערזסמען. עס איז אָבער דערצו נישט געקומען.

איטאַליענישער רעדאַקטאָר בעשולדיגט אין מיסברויכען

רוים (ספ.) מען האָט דאָ ארעס־טירט דעם היפּט-רעדאַקטאָר פון „קאָ־ריערע איטאַליאַנאָ" פילופּוני, וועלכער ווערט בעשולדיגט און דערפאַר־דירט א סומע פון 2 מיליאָן ליר צום שאָדען פון א געוויסער פירמע.

די אַרבייטסלאָזיגקייט פערגרעסערט זיך

וואַרשא (ספ.) די צאָהל אַרבעטס־לאָזע אין גאַנץ פּוילען אויפ'ן 12 ה. ח. האָט בעטראָפען 352,868. אין פערגלייך צו דער פערגאַנגענער וואָך, זענען צו־געקומען 3597 אַרבעטסלאָזע.

א גריס פון דער שיף, אויף וועלכע עס פאָהרען די טוריסטען קייו ארץ-ישראל

וואַרשא ים"א טעלעפאָנירט) דאָ איז אָנגעקומען א טעלעגראַמע פון לשאָן לשווטאַ, וועלכער פיהרט אָן מיט דער טוריסטען-גרופּע פון די פּוילישע יודען, וואָס זענען געפאָהרען דורך דער פּוילישע אַלעסטינישער האַנדעלס-קאַמער אויף דער אויסשטעלונג אין תל-אביב. אין דער טעלעגראַמע ווערט מיטגעטיילט, אַז די טוריסטען זענען שוין אַדורכגעפאָהרען די דאַרדאַנעלען און זיי גרוסען אַלע זייערע קרובים און בעקאַנטע אין פּוילען.

אויסערגעוועהנליכע פערפלייצונג און רומעניע

יאַסי פערוואַנדעלט איז א גליטש

ווען (ספ.) אין דער געגענד פון יאַסי (רומעניען), זענען די מעלען ארויס פון די ברעגעס. די באַהן-שינען זענען אין פיל ערטער בעגאָסען מיט וואַ־סער. פיל ברוקען זענען בעשעדיגט גע־וואָרען.

אין יאַסי זעלבסט קאָן מען אָפּסערוו־רען אַנ'אויסערגעוועהנליכע ערשטענונג. די גאַסען זענען געווען בעגאָסען מיט וואַ־סער. דאַן איז די ממעפּעראַטור געפאַ־לען ביז 6 גראַד פראָסט. עס איז עגמ־שמאַנען א געפעהרליכער גלוטש. די מראָ־מאַראָן זעהען אויס ווי שפּונגען. עס זענען פאַרגעקומען מעהרערע אונגלוקס־פאַלען.

א ווערטפולער מינוט

פיל אויבערשלעזישע אַרבייטער בעטייליגען זיך נישט אין אַלגעמיינעם שטרייק

קאַטאָוויץ (ספ.) „פּאַט" מעלדעט: אין פיל קויהלען-גרובענס און הוטעס אין אויבער-שלעזיען זענען הייַנט פאַר־געקומען פערזאַמלונגען מפּח דער פּראָ־קלאַמירונג פון אַנ'אַלגעמיינעם שטרייק.

אויפרוה פון סאַנאַטאָרישען אַרבייטער-פעראיין געגען אַלגעמיינעם שטרייק

וואַרשא (טעלעראַנוש) די האַלב־אָפיציעלע „אויסקרא" מיטלט מיט, אַז אין שייכות מיט דער פּראָקלאַמירונג פון אַנ'אַלגעמיינעם שטרייק אויף מאָרגען, האָט דער פּראָפעסיאָנעלער ראַט פון די סאַנאַטאָרישע פעראיינען אַרויסגעגעבען אַנ'אויפרוה, וואָס רופט די אַרבייטער נישט צוצומרעטען צום שטרייק.

געגען הייַנטיגען פּראָטעסט-שזייק

(§) אויף דער געלעגענהייט קאָנפערענץ פון צווישען-פעראיינס פאַרשטעהער האָ־בען נאָך א לענגערער דיסקוסיע אַלע פעראיינען, וואָס געהערען נישט צום סאַלאָסען-פעראיין, וואָס געהערען נישט צום שטרייק.

ארום זעלבסטמארד פון זאפאלקע-קעניג

די פאָליצייישע אויספאָרשונג. — קרויגער האָט זיך געקויפט דעם רעוואָלווער א שעה פאַר דעם זעלבסטמאָרד. — הייַנט ווערט דער קערפּער איבערגעפיהרט קיין שווערט

געוואַלדיגע יריידה פון די אַקציעס פון קרויגער-קאַנצעריי

פּאַריז (ספ.) דער פּאָליצייפּראָקוראָר פון פּאַריז האָט פערעפנטלוכט דעם פאַקט, אַז דער חוטלע־רישער דעפּוטאַט געבעלס האָט אין טאָג פון די פּרעזידענט-וואַהלען אין אויגנד מודיע געווען די מלוכה-קאַנצע־לאַריע, אַז א געוויסע גרופּע פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה-אַסאָזיאַציע גרייט צו אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן. געבעלס האָט אויך דערמיט מגעמינט סטינעס גרופּע, וועלכע האָט בעקעמפט היטלער'ס קנדידאַטור. געבעלס האָט געראַטען אָנ־צונעמען פערחיטונגס־מיטלען. קיין אויספיהרליכע איינצעלהייטען זענען נוט בעקאַנט.

די צייטונגען ברענגען אויך פרטים וועגען א געפלאַנטען אַטענטאַט אויפ'ן לעבען פון פרעסישען פּרעמיער בריאַן, דעם אַטענטאַט האָבען געזאָלט אויס־פיהרען הוטלערזסמען. עס איז אָבער דערצו נישט געקומען.

פּאַריז (ספ.) דער פּאָליצייפּראָקוראָר פון פּאַריז האָט פערעפנטלוכט דעם פאַקט, אַז דער חוטלע־רישער דעפּוטאַט געבעלס האָט אין טאָג פון די פּרעזידענט-וואַהלען אין אויגנד מודיע געווען די מלוכה-קאַנצע־לאַריע, אַז א געוויסע גרופּע פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה-אַסאָזיאַציע גרייט צו אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן. געבעלס האָט אויך דערמיט מגעמינט סטינעס גרופּע, וועלכע האָט בעקעמפט היטלער'ס קנדידאַטור. געבעלס האָט געראַטען אָנ־צונעמען פערחיטונגס־מיטלען. קיין אויספיהרליכע איינצעלהייטען זענען נוט בעקאַנט.

די צייטונגען ברענגען אויך פרטים וועגען א געפלאַנטען אַטענטאַט אויפ'ן לעבען פון פרעסישען פּרעמיער בריאַן, דעם אַטענטאַט האָבען געזאָלט אויס־פיהרען הוטלערזסמען. עס איז אָבער דערצו נישט געקומען.

פּאַריז (ספ.) דער פּאָליצייפּראָקוראָר פון פּאַריז האָט פערעפנטלוכט דעם פאַקט, אַז דער חוטלע־רישער דעפּוטאַט געבעלס האָט אין טאָג פון די פּרעזידענט-וואַהלען אין אויגנד מודיע געווען די מלוכה-קאַנצע־לאַריע, אַז א געוויסע גרופּע פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה-אַסאָזיאַציע גרייט צו אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן. געבעלס האָט אויך דערמיט מגעמינט סטינעס גרופּע, וועלכע האָט בעקעמפט היטלער'ס קנדידאַטור. געבעלס האָט געראַטען אָנ־צונעמען פערחיטונגס־מיטלען. קיין אויספיהרליכע איינצעלהייטען זענען נוט בעקאַנט.

די צייטונגען ברענגען אויך פרטים וועגען א געפלאַנטען אַטענטאַט אויפ'ן לעבען פון פרעסישען פּרעמיער בריאַן, דעם אַטענטאַט האָבען געזאָלט אויס־פיהרען הוטלערזסמען. עס איז אָבער דערצו נישט געקומען.

ד. ארבייטסלאָזיגקייט פערגרעסערט זיך

וואַרשא (ספ.) די צאָהל אַרבעטס־לאָזע אין גאַנץ פּוילען אויפ'ן 12 ה. ח. איז שווערישע באַנקערען, וואָס האָבען געזאָלט געגען אויספאָרשען דעם מצב פון א גרויסער צאָהל אונטערגעמענען, וואָס געפינען זיך אונטער קרויגער'ס קאָנטראָל פאַר צו ערמיטלען פינאַנציעלע הילף.

און פאַריז האָט ער זיך אָבער דע־מיסט, אַז עס האָט זיך מיט גאַרנישט פערבעסערט. פון אַלע האָפנונגען האָט זיך גאַרנישט אויסגעלאָזט. די נישט אָנגעגעבע ידיעות האָט ער ערהאַלטען פון לוטאַרינען פרעטאָג פרוה. דעם זעל־בען טאָג נאָכמיטאָג האָט קרויגער זיך געטראָפען מיט וואַלענבערג'ן, דעם יי־רעקטאָר פון אונגער פון די גרעכטע שווערישע קרעדיט־אונטערנעמונגען. בעת'ן געשפּרעך האָט קרויגער זיך אָר־יענטירט, אַז אין אַן שוועדען וועט ער קיין רעטונג פאַר זיין קאָנצערן נישט געפינען. אין די נאָכמיטאָג-שעה'ן האָט זיך נעטאָלדען בי קרויגער'ן דער דע־ראַקטאָר פון דער שווערישער צענטראַל־אַפּטעקנדערעדע" אין אוהם מוריע גע־ווען. אַז די שטאָקהאָלמער צייטונג און נישט טכסים אָפּצולעגען דעם צוהאַלטונגס־טערמין פון די 120 מיליאָן קראָן.

פון דער דאָזיגער מיטגיט אָן האָט קרוי־גער זיך געפיהלט פערלוירען. ער האָט נאָך געטאַכט איינגע בעטעדקונגען, וואָס האָבען אָבער קיין גינסטיגען רעזולטאַט נישט געבראַכט.

פּאַריז (ספ.) אין דער אויסאָר־שונג, וואָס ווערט געפיהרט וועגען זעלבסטמאָרד פון קרויגער'ן, האָט דער לעצטער אָפּגעגעבען ערקלערונגען דער אייגענטימער פון געוועהר מאַגאַזין, וואָס געפינט זיך 50 מעטער ווייט פון דער וואוינונג פון זעלבסטמערדער. 5 נאָכמיטאָג אין קרויגער אַרבייט אין גע־שעפט און געהייסען זיך געבען אַנ'אויפ־מאַמאַטשען פּוסטאָלעס. ער איז דאַן נעשען זעהר רוהיג. קרויגער האָט געבע־טען צו ערמיטלען אויהם אַנווייזונגען וויאַזוי צו בענוצען זיך מיט'ן רעוואָלווער. „אַפּטענדבלאַדעט" אין אוהם מוריע גע־ווען. אַז די שטאָקהאָלמער צייטונג און נישט טכסים אָפּצולעגען דעם צוהאַלטונגס־טערמין פון די 120 מיליאָן קראָן.

פון דער דאָזיגער מיטגיט אָן האָט קרוי־גער זיך געפיהלט פערלוירען. ער האָט נאָך געטאַכט איינגע בעטעדקונגען, וואָס האָבען אָבער קיין גינסטיגען רעזולטאַט נישט געבראַכט.

פּאַריז (ספ.) אין דער אויסאָר־שונג, וואָס ווערט געפיהרט וועגען זעלבסטמאָרד פון קרויגער'ן, האָט דער לעצטער אָפּגעגעבען ערקלערונגען דער אייגענטימער פון געוועהר מאַגאַזין, וואָס געפינט זיך 50 מעטער ווייט פון דער וואוינונג פון זעלבסטמערדער. 5 נאָכמיטאָג איז קרויגער אַרבייט אין גע־שעפט און געהייסען זיך געבען אַנ'אויפ־מאַמאַטשען פּוסטאָלעס. ער איז דאַן נעשען זעהר רוהיג. קרויגער האָט געבע־טען צו ערמיטלען אויהם אַנווייזונגען וויאַזוי צו בענוצען זיך מיט'ן רעוואָלווער.

פּאַריז (ספ.) דער פּאָליצייפּראָקוראָר פון פּאַריז האָט פערעפנטלוכט דעם פאַקט, אַז דער חוטלע־רישער דעפּוטאַט געבעלס האָט אין טאָג פון די פּרעזידענט-וואַהלען אין אויגנד מודיע געווען די מלוכה-קאַנצע־לאַריע, אַז א געוויסע גרופּע פון דער נאַציאָנאַלער מלוכה-אַסאָזיאַציע גרייט צו אַנ'אַטענטאַט אויף ברייניג'ן. געבעלס האָט אויך דערמיט מגעמינט סטינעס גרופּע, וועלכע האָט בעקעמפט היטלער'ס קנדידאַטור. געבעלס האָט געראַטען אָנ־צונעמען פערחיטונגס־מיטלען. קיין אויספיהרליכע איינצעלהייטען זענען נוט בעקאַנט.

די צייטונגען ברענגען אויך פרטים וועגען א געפלאַנטען אַטענטאַט אויפ'ן לעבען פון פרעסישען פּרעמיער בריאַן, דעם אַטענטאַט האָבען געזאָלט אויס־פיהרען הוטלערזסמען. עס איז אָבער דערצו נישט געקומען.

עכטעצן גיטעז און כשר'ן
וויין
צו די ביליגסטע פּ. ייזען
צו 75 און 65 גראַשען
פאַר א 1/4 ליטער
צו בעקומען ביי דער לאַנג-יעהריגער בעוואוסטער פירמע
„בארוין"
אינה: מענדיל בארנשטיין, לאדז
נאָוואָמיעסקא 30 טעל. 210-58

יודיש טעאַטער אין „פילהארמאניע"
דירעקט.: א. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.
זונטאג, ד. 20. ד. ח. 25-יעהריגער יובילעאום | XXV | זונטאג, ד. 20. ד. ח. 25-יעהריגער יובילעאום
פון בעוואוסטען צרעיסט און כאַראַקטער-קאָמיקער
שלמה הערשקאָוויטש
האַלא! לאָנדסלייט, פרייַנד, פערעהרער פון יו־דישען טעאַטער און סתם מענשען, וואָס ווילען גענייסן פון א פאַר פרייליכע שע־ה
האַלא!
דזשעק רעכטצייט'ס
לעצטער שלאָגער 100-פּראָצענטיגער פּוקצעס
מיט'ן אַנטייל יוכבד זילבערג
דזשעק רעכטצייט — אַלס ציגיינער.
יוכבד זילב ערג — אַלס דזשען
מוזיק-רעזשי: דזשעק רעכטצייט
דער פרייליכער ציגיינער
גרויסע קאָמישע אָפּערעטע אין 3 אַקטען פון ס. וואַלדמאַן
שלמה הערשקאָוויטש אַלס פאַליסמאַן פריד
אין דער קאָריקאַטור פון טשאַרלי טשאַפּלין.
בעמ.: אין דעם אָוונד זינגט דזשעק רעכטצייט אין 10 שפּראַכען
ספּעציעל לכבוד דעם יובילאַר.
צום שלום: וואָס ??? צום שלום:
לייענט אין די קונפּעריגע אָנזאָנען.

אַכטונג לאדזער סוחרים!
אַלע וועמען עס קומט געלד ביי די ה"ה
Józef Brylczak (Śrem)
Stankiewicz-Lechowski (Kościan)
ווערען געבעטען אין איינגעגעבן אינטערעס זיך צו וועגדען הייַנט מיטוואָך, א זייגער 8 אָוונד צו
ש. דאָוויך אָוויטש,
פּאַמאַרסקא 3

אינקאַסענטען (קעס)
ווערען זאַפּאַרט געזוכט
אין סעראַיין „הכנסות חתנים וכלות",
זאַוואַדזקא 10.
מעלדען זיך פון 11 ביז 1 און פון 5 ביז 8 אָוונד.

„לינת - הצדק" — לאדז, — צעגעלניאַנאַ 17.
דער פיזיקאַליש-טעראַפּישער קאַבינעט איז טעגליך טעטיג פון 4-6, 1-11 און געפינט זיך אונטערן אויפזיכט פון א דאָקטאָר-ספּעציאַל.
קוואַרץ-לאַמפּ דיאַטערמיע
מאַלוקס עלעקטרישע בעדער

Dr. Wołkowyski
צעגיעלניאַנאַ 4
טעלעפאָן 216-90
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט וועניריש סראַנק-הייטען און מענער-שוועכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע
עלעקטראָטעראַפּיע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען.
נעמט אָן פון 2-9, און פון 5-9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

ווינער אַרטאָפּעדישע
פּראַצאַוניע
אונטער דער אויפזיכט פון ספּעציאַליסט דר. לופּיטש
מאַכט לויט גיפּס-מאָדעלען וואָקלאַדקעס נעגען פלאַט-פיס
קינסטליכע פיס, אָרטאָפּעדישע גאַרסעטען און אַפּאַראַ־טען א. ז. וו. האָט זיך פון Karola 5
גיבערגעטראָגען אויף
Piotrkowska 119

Dr. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער-שוועכע
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען
און עלעקטרא-טעראַפּיע אַנאַליזען.
פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל
אַנדזשעי א 5, טעלעפ. 159-40
נעמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אָוו.
זונטאג פון 9 ביז 1 א זייגער נאָכמיטאָג.

פלעגט די פיס
PEDICURE
S. Łódzki
Traugutta 5 (Krótka) m. 18, tel. 170-37
נעמט אָן פון 2—11 און פון 4—7 זייגער. אַסיסטענט
ביי מיסטער ע ל ע מ אַ ן (היהנער-אויגען אַנשטאַלט
אין לאָנדאָן) ספּעציאַליסט צו בעזייטיגען היהנער-אויגען און האָרנהויט ווי צריינגעוואַקסענע נעגעל אָהן שמערץ.
1552

צאָהן-אַרצט
J. Rozin-Reichowa
נעמט אָן זגערזשער 15, פראָנט, 2-טען שטאָק
פון 10—2 און פון 4—7 אָוונד. לעטשניצע-פרייזען, מאָנטאָג, מיטוואָך און פרייטאָג פון 3—6 אָוונד.
אין דער לעטשניצע „POMOC" אַלעקסאַנדראָווסקאַ

ייִדישע אַרבעטער בנק
104
אַלע לאָדזער „אַרבעטער"
מאַר
נראַפּישע אַנשטאַלטען
דרוקערייען און פּערלאַנען
עמפּעהלט
דר. איינגעגע אידישע צינקאָגראַפיע
אין לאָדז
„אַרבעטער"

געפאהר פון א מלחמה מיט סאוויעט-רוסלאנד

רוסלאנד שיקט כסדר מיליטער און פראוויאנט צו דער מאנדזשורישער גרעניץ; אויך יאפאנישע דיוויזיע קאנצענטרירט ביי דער סאוויעטישער-גרעניץ

ערשטער יאפאניש-סאוויעטישער צוזאמענשטויס אין פארגעקומען אין דער לופט

רוסלאנד שיקט מיליטער צו דער מאנדזשורישער גרעניץ

מאלון (כפ.) פון נארווא מעלדעט מען, אז פון פעטערסבורגער מילומער־מרכז האט מען ארויסגעשיקט גרויסע מילומער־טראנספארטען אויפ'ן יזמען מזרח. מען האט אויך אהנגעשיקט גרויסע טראנספארטען מיט לעבענס־מיטלען, וואס האט גורם געווען צו א רוהיק און לעבענס־מיטלען אויפ'ן פעטערסבורגער מארק. די אנוועזענדע יוגענד האט בעכומען א בעשאל צו זיין גרוויט. זיי באלען איצט מדרך מילומערישע אובונגען.

אויף דער מאנדזשוריש-סאוויעטישער גרעניץ

לאנדאן (כפ.) פון ארבון מע דע מען, אז א יאפאנישע דיוויזיע געפינט זיך אויפ'ן וועג צו דער סטאציע צו מאנדזשוריא אויף דער רוסישער גרעניץ. ראל־אדמיראל און לארבון האט טעלעגראפיש מיטגעטיילט די סאוויעטישע רעגירונג. און די סאוויעטישע קרייזען דאלט מען, אז דאס ארויסשיקען יאפאנישע מילומער צו דער רוסישער גרעניץ איז א געפערלעכער צייכן, ווייל עס קען דערהייבן שלגים.

קאמף צווישן יאפאנישע און רוסישע אטראפלאנען

רוגא (כפ.) לוים סאוויעטישע יידיעות פון לארבון און א יאפאנישער מילומער־אטראפלאן, וואס איז ארויבגעגאנגען פון פלויגען די סאוויעטישע גרעניץ, אנגעגרייפן געווארען פון רוסישע אטראפלאנען. ער איז געצוואונגען געווארען זיך אראפצולאזען. די מאנשאפט איז דער אטראפלאן פערהאלטען געווארען דורך די סאוויעטישע מען.

איז יש אנכאי קומען פאר יאפאניש-כינעזישע אונטערהאנדלונגען

גאנדיס פרוי.

לאנדאן (כפ.) די אויספארשונגס־קאמיסיע, וואס איז נעשיקט געווארען דורכ'ן פעלקער־בונד קען מאנדזשוריען און דורך די בונגזער פרענדליך אויפגענומען געווארען. איז אנכאי קומען פאר סטודענטען־דעמאנסטראציעס. זיי טראגען טראנספארטען מיט שלום־לאזונגען. דער פארזיצער פון דער פעלקערבונד־קאמיסיע לארד לוטאן האט ערקלערט, אז די קאמיסיעס וועלען זיך נעמען בעמיהונגען אין די אנטערהאנדלונגען, וואס קומען פאר צווישען כאפאן און בונגע.

גאנדי'ס פרוי ווידער ארעסטירט

באמבעי (כפ.) מען האט דא ארעסטירט 120 פערזען אין שייכות מיט דער אקציע פון פאסווען ווערשטאנד.

גאנדי'ס פרוי און אויפסער ארעסטירט געווארען און פערשפעט אויף 6 חדשים שווערע תפיסה.

כינעזער בענוצען זיך מיט די מאדערנסטע וואפען

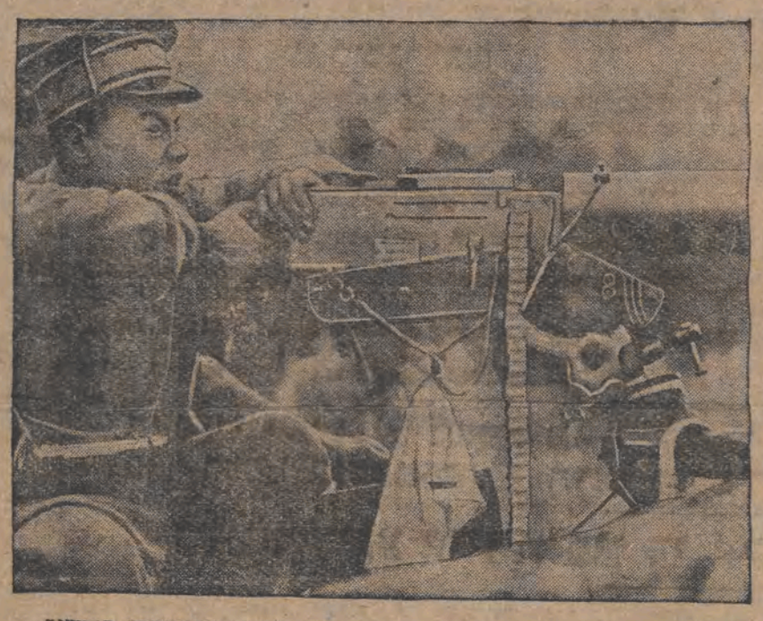

א קוילענוואַרפער פון דער נייעסטער קאנסטרוקציע אויף א כינעזישער פאזיציע.

דאס היינטיגע דייטשלאנד איז היטלעריסטיש

הינדענבורג האט געזיגט, אבער די רעפובליק איז איז געפאהר

כמעט די גאנצע פוילישע פרעסע בעטראכט דעם רעזולטאט פון די זונטאג'דיגע פרעזידענט־וואהלען אין דייטשלאנד פאר א נצחון פון היטלעריזם.

עס איז א צווייט־ראנגיגע זאך — שרייבט די „גאזעטא ווארשאווסקא" — צי דעם 10־טען אפריל וועט אויסגעקליבען ווערען הינדענבורג, אדער היטלער, אדער גאר אנ'אנדערער; וויכטיג איז דאס, אז דאס היינטיגע דייטשלאנד איז היטלעריסטיש.

ס'איז שוין היינט נאאיוו צו רעדען וועגען דעם, אז היטלער איז א „שאר־לאטאן". ער איז נאר א מענש מיט א זעלטענער אינטואיציע, וועלכער האט בעזיצען צו געבען אנ'אויסדרוק די שטימונגען, וועלכע ברויזען איצט אין דייטשען פאלק. דאס, וואס היטלער זאגט איז די שטים פון דייטשען כלל.

ס קען געפעלען, אדער נישט געפעליג. איז אבער א פאקט, אז דאס ליגט אין זיין טיפענישען פון דער גערמאנישער נעמה. דאס איז נישט קיין איבערגעזעצטע־שאל. נאר דער פונדאמענט פון דייטשע אינסטינקט, אויף וועלכען ס'וועט זיך ארויפלייגן די קומענדיגע רעאלע דייטשע פאליטיק, אונאפהענגיג דערפון ווער ס'וועט איצט אויסגעקליבען ווערען אלס פרעזידענט און צי היטלער וועט בלייבען בראש פון דער בעוועגונג, וועלכע ער האט געשאפען.

די פוילישע עפענטליכע מיינונג דארף זיך אפגעבען א קלארען דין וחשבון דערפון, אז די פאליטיק פון א דייטשע פראנצויזישער פערשטענדיגונג פיהרט מיט אנ'אייזערנע קאנסעקווענץ צו רוקען דאס פראבלעם, וועגען א רעוויזיע פון די טעריטאריאלע בעשטימונגען פון ווערסאלער טראקטאט".

אויך דער „אילוסטראוואני קוריער" האלט די זונטאג'דיגע וואהלען פאר א נצחון פון די היטלעריסטען.

„דער קאמף איז נישט געגאנגען אזוי אין דער פערזען, ווי אין פאליטישען זיסטעם. געגען דער פערזען פון הינדענבורג'ן איז קיינער נישט ארויסגעטרעטען, א חוץ די קאמוניסטען, אלע רעכטע פארטייען, וואס געהערען צום „האַרצבורגער פראנט" האבען אפארטירט הינדענבורג'ס קאנדידאטור אבער בתנאי, אז ער זאל אויפהערען צו שטיצען פארמעל און מאראליש ברענינג'ן און ער זאל מסכים זיין צו ענדערען דאס פאליטישע סיסטעם. היטלער האט נישט געקעמפט וועגען פאטעל פון פרעזידענט נאר וועגען דער מאכט.

די זונטאג'דיגע וואהלען האבען אבער געבראכט נאר הינדענבורג'ן א נצחון, אבער נישט ברענינג'ן. די אונגאטירליכע לאגע, אז א רעגירונג זאל זיך האלטען נאר א דאנק דער שטילער אונטערשטיצונג פון די סאציאליסטען צוליב'ן ערינצים פון „קלענערען שלעכטס", מוז זיך גיך ענדיגען. שוין די וואהלען צום ריישסטאג סיים, וואס קומען פאר אין אפריל וועלען זיכער מאכען א סוף פון דאזיגען „סיסטעם". אויב די קאאליציע, וועלכע עקזיסטירט איצט אין פרייסען וועט געבראכען ווערען מיט שטורם דורך די היטלעריסטען, וועט במילא מוזען קומען די אויפלעזונג פון ריישסטאג און נייע וואהלען".

דאן מאכט די צייטונג א חשבון, אז 30 מיליאן שטימען זענען אפגעגעבען געווארען פאר נאציאנאליסטישע קאנדידאטורען, מחמת אחוץ דעם קאמוניסטישען קאנדידאט זענען דאך אלע סיי היטלער און דיסטעאבערג און סיי הינדענבורג הינדערט פרעצענטיגע נאציאנאליסטען. דער אונטערשיד בעשטעהט נאר דערין, וואס ביי הינדענבורגישער נאציאנאליזם איז א לאגישער און ערנסטער אין היטלער'ס נאציאנאליזם איז

גרוגנג עס ער שפילען איינער פון די הויפט־ראלען".

אויך דער „ראבאמנוק", וואס בעמיהט זיך צו בעווייזען, אז דער הינדענבורג־לאגער האט זינמאג אפגעהאלטען א נצחון, גוט צו, אז פון דעמאקראטישען שטאנדפונקט איז די לאגע גארנישט פויגעלדיג, מחמת ווען מ'זאל צוגויפרעכנען די שטימען פאר היטלער'ן, דיסטערבערג און טעלמאנ'ען וועט זיך ארויסשטעלען, אז די מעהרהייט פון די דייטשע וועהלער האבען אפגעגעבען זיערע שטימען פאר אנטי־דעמאקראטישע קאנדידאטורן, דאס בעווייזט, אז די דייטשע דעמאקראטיע איז ערנסט בעדראהט און שטארק אונטערגעמוגעוועט".

די ענדעקעס גלויבען אין די פראטאקאלען פון די זקני־ציון; דער יוד איז ביי זיי א טייוועל

אפ אנגעו פון דער פוילישער פרעסע

די „גאזעטא פאלסקא" פוהרט לעצטענס א פאלעמיק מיט די ענדעקעס ווע־גען די ענדעקעס מודה — שרייבט דער סאנאציע־ארגאן — דארף מען מאקי־האנדלען אזוי, אז זיי זאלען זיך נישט פוהלען אין פוילען בע'עולה'ם, אבער לגבי די יודען אין פוילען — נישט.

„פרוואס? צו דערפאר וויל די יודען אין די יודישע פאלוטישע פארטייען וויזען ארויס מעהר לאיאלוטעט לגבי דער מלוכה, ווי א סך אנדערע פאלוטישע פארטייען פון אנדערע מינדערהייטען? צו דערפאר, ווייל די אכפורא־ציעס פון די יודען זענען זעהר מעסוגע, זייער מאלטיק און א פארזיכטיגערע, זייער בעצוהאנג צו דער מלוכה און א בע־סערע?

„די ענדעקעס זאגען: מ'דארף די יודען באגרענעצען, ווייל זיי זענען יודען. אלע אויפרוגע ארגומענטען זענען אויפ'ן צו און דאס פאלוטיק אדער מוסטיק? דער ענדעקישער אנטיסעמיטיזם שמעקט מיט אבערגלויבען. נישט „נאציאנאליזם", אפילו נישט ראסען־פאר־אורטייל, נאר א מוסטישער פחד לינט אויפ'ן „דגא" פון דער ענדעקישער אנ־מוסטמישער אידעאלאגיע. די אידעאלאגען פון די ענדעקעס אין גוטיטיג צו גלויבען און די פראטאקאלען פון די זקני ציון. ס'איז געווען א געגנראל, וואס האט פערשפוילט די וועלט־מלחמה און געמוזט געפלאגען עפעס א תירוץ פאר זיינע מפלות, האט ער געגומען גלויבען אין די „זקני ציון", דאס איז געווען לגדעגראדט.

די פחנים פון דער סעקטע, וועלכע עהרט דעם טייוועל זענען פאלוטישע באגראמנוקעס. דמאוסקי הופט אן דעם טייוועל מיט צוויי נעמען: יוד און מא־סאן. דער אמת'ער נאמען אבער פון דאזיגען שטן און קלוגלוקטיט".

פולע טאבעלע פון דער מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 4-טער טאג פון דער ציהונג.

5,000 złotych na Nr. 21239.

3.000 zł. na n-ry: 5656 5754 45052 125912 148520.

2,000 zł. na N-ry: 9880 16364 24541 37202 41285 51275 64219 86842 98230 101301 106647 112994 114435 117842 128586 134054 135463 141988 144265 147881 155212 156606 158460.

1.000 zł. na N-ry: 2512 7106 7445 11747 20760 34160 37000 38450 40052 41680 47845 50724 51228 53815 59342 68801 78384 93055 100697 100735 100920 118811 118226 119824 124465 124629 130862 132827 134772 149464 152903 54664 156065.

500 zł. na n-ry: 381 1132 1558 3329 3419 6394 6617 6886 7139 7643 7608 8013 8928 9094 9673 11736 11710 12145 12470 12630 13778 15147 15242 17557 17740 20501 20721 21601 21752 23493 24009 24046 24295 25339 25426 27009 28385 29012 29534 29683 30026 30809 31399 32985 34136 35383 35795 36172 39415 40857 41876 42034 42115 43820 44580 45569 46545 47094 49063 49464 49784 50389 51202 52119 52933 54993 57922 59298 61240 61257 61716 63889 64296 69016 69582 70727 70749 73289 73392 73570 71119 74283 74624 77676 78639 79117 79272 80166 80261 83762 83862 83877 84807 85580 86178 86180 86551 86590 88286 94115 96358 96789 98122 98926 99839 99486 100088 103317 103778 105627 105619 106435 107063 112631 112917 115003 115126 115586 115683 117913 118427 119178 119792 119950 121054 122522 22594 124289 124649 124672 127670 131060 131719 132981 133363 134884 124962 136035 137029 138932 139098 140015 140280 140506 144415 145472 146083 147153 148183 150428 151092 151707 152202 153084 153975 151154 154140 154313 155159 155989 156616 156732 156803.

826 50 945 1086 107 90 205 351 409 76 508 41 81 693 706 29 82 98 965 2133 227 75 308 20 467 78 92 517 19 24 652 712 30 800 11 45 948 74 93 3078 132 291 391 557 93 622 20 65 82 809 4010 137 53 265 345 36 429 59 87 524 612 57 750 82 870 5028 35 48 74 206 7 65 531 421 79 374 78 650 769 818 942 74 9002 86 320 33 55 94 452 539 53 80 662 38 74 727 817 27 55 96 984 7035 63 178 242 45 54 382 715 33 48 51 61 85 97 880 99 8023 42 188 297 353 79 477 550 69 625 66 725 74 847 9100 39 72 203 64 70 320 486 565 30 606 21 43 48 64 711 12 98 854 937 58 10002 68 109 48 239 345 82 423 24 28 34 42 96 98 533 72 626 36 38 730 970 11634 92 99 177 242 451 90 502 91 604 19 92 885 12043 197 209 44 317 514 80 972 13013 62 70 74 171 326 57 85 449 530 77 83 770 817 14000 65 122 78 299 324 80 457 00 92 509 47 78 81 616 820 70 15149 292 26 41 90 371 461 528 660 87 701 56 603 33 69 16022 38 49 247 329 37 91 494 788 851 17124 182 83 261 343 79 60 80 402 73 541 94 688 66 797 96 800 60 91 961 95 18069 104 234 90 308 440 507 74 623 77 712 72 850 63 94 919 44 58 19128 59 238 53 373 477 80 587 631 96 707 52 829 39 51 962 20057 283 301 27 45 405 30 60 81 611 743 64 65 804 36 900 40 21178 180 453 547 78 98 611 98 745 850 73 79 903 22035 37 193 229 95 374 409 619 55 802 911 27 94 230030 64 67 253 338 42 411 80 500 34 72 86 654 90 886 928 78 84 24128 48 64 77 322 521 44 65 807 38 909 59 90 25010 24 60 91 111 12 79 237 44 321 419 40 589 670 754 87 53 80 900 40 48 26086 173 81 86 313 468 610 733 50 853 65 27164 237 82 300 83 504 795 913 58 68 87 28058 132 57 89 247 91 302 12 17 51 433 48 562 740 76 837 77 935 79 29072 253 57 82 361 93 435 560 62 94

30005 76 122 215 73 323 73 425 568 616 37 57 69 794 801 60 984 31107 57 560 658 60 82 91 732 41 844 922 26 67 99 32075 95 97 115 39 62 71 292 32 304 86 454 858 904 25 68 33078 101 45 96 215 23 310 420 82 531 38 78 651 87 91 755 48 84 86 912 13 34333 40 63 415 40 505 26 82 679 92 909 35043 124 298 402 55 94 504 68 634 63 757 84 856 58 84 583 36024 28 128 40 74 265 74 88 308 435 59 789 824 37 57 92 910 88 37261 93 453 582 753 834 40 50 105 54 77 38181 219 369 75 591 732 843 635 39089 142 99 232 301 91 524 712 78 896 40079 113 53 58 439 543 652 812 94 901 22 29 41058 170 213 98 448 79 90 541 92 608 73 851 75 955 42082 155 343 427 83 515 95 805 93 43133 58 71 201 9 387 411 14 535 670 747 55 808 912 44076 77 88 103 13 30 48 340 418 82 547 74 659 763 76 953 45031 203 31 59 71 376 90 453 98 519 601 34 65 82 836 44 949 53

46033 106 31 81 349 483 65 522 23 442 883 908 47028 33 45 140 217 74 92 591 651 68 809 917 48000 67 76 109 46 66 302 13 79 97 440 50 78 142 685 712 26 69 91 810 957 490555 56 146 249 311 97 462 503 96 63 602 60 90 744 47 811 65 96 50070 112 360 431 50 66 550 85 871 83 51081 88 113 33 234 448 638 90 742 53 905 7 26 52034 48

59 285 301 487 511 611 27 62 811 33 908 88 94 55144 204 407 702 11 90 884 908 56014 74 79 150 234 648 82 723 55 90 960 57048 108 553 605 80 754 80 824 36 89 629 32 79 59036 157 75 241 346 71 81 485 538 87 90 600 22 68 84 854 85 673 92 94 60195 97 215 38 63 79 96 310 479 87 94 633 57 782 960 61007 35 77 86 94 173 96 263 83 319 479 574 88 660 61 770 840 942 81 62000 12 115 28 376 400 540 70 668 774 79 828 54 65 69 912 53 75 63029 140 83 247 337 400 4 71 578 613 23 36 37 752 837 96 963 85 64027 186 268 82 345 61 67 450 570 600 36 67 713 67 74 77 965

65163 78 80 265 69 513 63 83 674 713 83 856 67006 200 41 405 572 616 23 36 761 6 43 939 61 68038 63 73 184 280 354 59 401 86 514 38 89 684 711 15 96 827 945 69064 154 316 424 35 69 94 610 752 67 961 77 70007 332 54 73 83 347 52 443 610 84 716 64 842 915 47 69 71019 100 43 417 99 687 787 839 99 954 72083 418 27 531 619 27 54 701 85 86 94 968 73004 44 74 216 490 558 661 738 67 78 845 992 97 74076 139 72 79 201 31 452 78 512 655 88 713 95 837 52 815 75025 109 86 206 57 327 35 46 462 530 606 878 76192 230 653 831 55 910 77122 69 222 309 421 517 27 655 728 803 77 914 64 73 74 78063 19 43 128 29 239 492 504 743 875 909 79055 120 329 472 556 65 80 634 760 81 863 80050 107 234 70 326 60 511 724 841 42 909 81048 50 437 522 615 741 900 33 82094 105 39 49 312 46 401 4 79 652 79 739 90 805 85 985 83001 72 226 61 69 423 570 78 91 782 839 928 37 72 84015 52 64 84 137 69 257 314 486 87 618 34 717 817 940 55 85118 80 251 82 337 70 413 25 82 98 674 98 730 902 68 89003 34 101 322 93 568 69 73 80 660 819 38 48 90 969 71 78059 172 224 70 312 47 92 401 23 746 639 731 829 982 37 88033 85 88 150 69 72 337 50 54 408 47 51 502 624 43 62 93 860 87 910 73 89057 282 328 84 551 611 93 711 830 953 78 99.

90070 144 287 469 655 731 842 52 91044 171 235 78 84 338 454 536 743 82 840 963 92015 144 66 99 246 91 380 400 64 568 600 84 790 843 998 93010 177 243 411 45 504 746 866 935 94 94020 144 524 36 87 684 98 726 804 12 954 79 95003 6 10 175 263 300 53 81 87 603 51 96 759 846 82 96135 36 62 97 262 85 461 690 750 90 837 61 73 84 948 97153 234 360 439 532 60 647 57 787 94 971 79 91 98018 478 537 77 762 933 34 99043 138 43 210 326 45 650 99 968 10086 150 72 217 22 69 419 84 638 82 617 52 66 741 66 85 822 72 75 93 968 101009 177 88 223 358 447 502 36 91 648 731 37 98 942 102059 62 66 185 98 233 39 55 75 79 86 400 21 526 685 942 69 103023 260 560 712 40 74 812 47 65 935 104182 99 293 326 35 95 628 79 94 97 534 601 45 74 740 43 859 93 98 106004 120 39 62 233 78 82 327 72 430 81 97 521 57 678 701 70 809 40 90 903 107067 134 238 89 314 420 30 99 527 28 41 78 654 731 822 39 70 73 988 108144 54 260 381 671 701 22 31 856 74 109083 170 75 200 362 407 541 655 860 69 80 934 73 110056 77 104 210 370 97 442 555 58 667 716 48 873 938 111040 51 58 94

32 77 660 91 96 113009 290 374 98 485 592 625 708 816 81 114011 203 87 350 60 402 32 81 613 29 722 40 811 921 54 115008 161 79 204 53 71 495 507 72 76 606 862 938 47 116030 70 110 27 230 358 481 568 639 66 81 99 753 933 51 117097 173 93 220 70 307 429 31 60 96 546 612 707 905 91 118010 11 36 43 68 119 43 60 99 267 87 317 61 434 564 87 695 759 804 119052 61 185 90 201 62 302 539 68 694 806 12 996.

120088 109 10 65 76 236 41 76 438 97 519 57 648 67 781 89 851 64 68 916 121025 32 52 107 215 50 306 28 30 87 464 504 14 30 97 685 734 122005 148 242 302 474 99 522 43 69 633 739 84 859 91 123084 89 99 137 59 84 86 99 299 307 44 97 513 21 30 604 28 752 79 892 925 124045 60 103 455 63 69 84 609 725 86 972 78 85 125022 86 145 69 217 28 93 511 96 740 53 68 865 93 935 126080 81 131 44 74 86 343 519 659 718 71 92 901 33 87 127020 38 106 62 218 36 68 81 90 417 33 505 12 622 74 837 80 94 978 128025 33 136 49 70 216 17 50 345 408 535 603 701 818 22 927 129047 159 233 328 430 62 63 76 563 94 647 55 79 712 90 807 912 130032 52 198 217 435 41 506 91 626 89 710 38 47 806 131005 72 90 124 200 449 66 544 65 606 703 829 41 917 30 86 132054 160 81 385 99 425 87 697 718 54 867 910 32 33 64 133380 421 545 93 660 762 85 87 817 962 134093 283 303 55 41 49 95 643 98 774 135087 216 311 545 52 617 748 136029 45 289 313 97 430 503 94 619 72 99 738 44 47 55 72 812 70 81 971 82 137030 207 33 434 72 546 58 59 99 614 94 716 80 854 966 87 138048 69 76 112 33 47 82 221 62 67 95 340 69 422 842 70 83 908 139010 15 36 48 145 56 93 229 456 581 82 98 657 71 707 14 36 77 84 886 925 140007 143 200 1 13 28 54 322 59 83 492 535 700 807 18 98 943 141000 14 146 67 86 206 20 37 70 356 456 714 824 37 82 929 65 142008 9 47 183 92 254 358 486 529 36 84 600 67 786 97 818 31 988 92 143099 119 249 52 385 431 87 541 54 84 622 95 737 58 75 908 24 49 53 63 144339 70 490 589 93 609 36 61 770 835 927 145088 91 140 380 402 13 16 501 13 53 634 736 78 823 82 98 917 35 78 146115 40 278 99 361 92 405 26 528 615 18 27 65 711 895 97 147086 99 141 220 91 302 32 65 81 522 75 710 32 34 821 33 78 931 148024 138 65 333 49 80 89 450 75 678 719 89 847 939 42 57 149271 356 402 86 639 742 68 86 907 61 64 82.

150019 63 80 265 332 51 463 66 95 699 701 20 75 930 32 42 50 151004 16 858 99 0 118 71 296 416 619 780 89 811 43 152003 26 27 51 57 107 43 82 271 302 15 494 540 91 96 654 58 710 30 40 846 50 916 45 153054 72 109 23 305 84 512 18 55 63 98 632 57 88 705 828 37 919 63 154093 143 61 325 46 69 495 520 37 688 723 57 983 155022 29 139 272 355 432 50 66 569 609 32 736 908 901 33 156115 72 88 275 81 339 420 543 635 44 921 72 157137 74 252 355 62 414 94 95 871 922 158020 316 20 76 525 78 98 774 96 901 95 159109 213 31 55 87 308 45 68 408 553 61 83 628 740 71 842 62 72 946 52 67.

לאָדזער טאָגעבלאַט

„Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skrz. pocz. 16

טעלעפאָנען: רעדאַקציע 100-57, אַדמיניסטראַציע 100-47

דער היטלעריזם

אין דער אויטאָריטער וועלט־פּאָליטישער לאַגע שפּילט זעהר אַ ווכטיגע ראָל די צושפּאַלטונג פון דעם אַלוועלטלעכן אַרבעטער־קלאַס אין צוויי פינדלעכע לאַגערן: דעם קאָציאַל־דעמאָקראַטישן און דעם קאָמוניסטישן.

אַט די צושפּאַלטונג האָט בײַ גאָר אַ גרויסן גראַד געראַלפן אַרויסברענגען די אָנגעשטרענגטע שווערע סיטואַציע אין דעם אויטונען וועלט־פּאָליטישן מצב. דער פּראָלעטאַרישער בראָדער־קאַמף העלפט יענעם מצב ווײַטער צו טראָגען דעמזעלבונען כאַראַקטער, אויב נישט נאָך צוזונגען אויהם צו געהן פון ערגער צו ערגסט.

אַט די אַלוועלטליך־פּאָליטישע ראָל פון פּראָלעטאַרישן בראָדער־קאַמף טרעט אַרויס, ווען מען האָט אין אויג, אַז די דײַטש־פראַנצויזישע בעציהונגען זענען די אמת'ע מפּה אין דער אויטונער וועלט־פּאָליטיק. אַז דײַטשלאַנד אין דער פלאַטער אויף דער מפּה אין אַז די היטלעריסטישע בעוועגונג אין דײַטשלאַנד אין דער נעשוויר אויף דעם בלאָטער. אין דעם אויפקום אין דעם פאַנדערוואַקסן זוך פון אַט דעם נעשווער אין אָבער אין דער ערשטער לינײַע שולדיג די צושפּאַלטונג פון דער דײַטשער סאָציאַליסטישער בעוועגונג אין צווײַ פינדלעכע מחנות.

זונט דעם וועלטלעכן פרידן, לעבט פראַנקרײַך אין אַזאַ מחד פאַר אַ נײַעם אויפקומען מצד דײַטשלאַנד. די שטרע־זעמאַ־בריאַן־פּאָליטיק האָט פון בײַגינ זיך געמוטיקט אויף וויפיל מעגליך אָפּצושוואַכן די נעענדזטיקע פינדלעכע שטעלונגען אין אָנהויבן דורכפירונגען אַ וועג פאַר אַ דערנעהנטערונג און פערשטענדיגונג, ווען וואָלט באמת פערשטאַרקט די שאַנסן פון אַ וועלט־פרידן און געזונדער נאָמאַלס די נאַנצע פּאָליטישע לאַגע. די הטלערישע בעוועגונג האָט געטאָלט אַטוף צו אַט די בעמיהונגען. פראַנקרײַך אין נאָך מעהר געוואָרן צו זאָלכן אַ אויטער שיין אין אַן אַלע שטאַרקערער בעוואַפנונג, נאָר מעהר צו בעפעסטיגן די קאָאַליציע מיט יענע לעגערן — דײַטשלאַנד'ס שלנים — וואָס קאָנען אין אַ גוט־פאַל זיך אַרײַנרישן און דײַטשלאַנד. דײַטש דאָס אויף די נאַנצע אינדינע וועלט, וואָס הויפּט אַן מורא האָבן פאַר פראַנקרײַך'ס מיליטאַרישער קאַמף־העלפט יענעם מצב ווײַטער צו טראָגען דעמזעלבונען כאַראַקטער, אויב נישט נאָך צוזונגען אויהם צו גרעסער צו ערגסט.

אַט די אַלוועלטליך־פּאָליטישע ראָל פון פּראָלעטאַרישן בראָדער־קאַמף טרעט אַרויס, ווען מען האָט אין אויג, אַז די דײַטש־פראַנצויזישע בעציהונגען זענען די אמת'ע מפּה אין דער אויטונער וועלט־פּאָליטיק. אַז דײַטשלאַנד אין דער פלאַטער אויף דער מפּה אין אַז די הטלעריסטישע בעוועגונג אין דײַטשלאַנד אין דער נעשווער אויף דעם בלאָטער. אין דעם אויפקום אין דעם פאַנדערוואַקסן זוך פון אַט דעם נעשווער אין אָבער אין דער ערשטער לינײַע שולדיג די צושפּאַלטונג פון דער דײַטשער סאָציאַליסטישער בעוועגונג אין צווײַ פינדלעכע מחנות.

זונט דעם וועלטלעכן פרידן, לעבט פראַנקרײַך אין אַזאַ מחד פאַר אַ נײַעם אויפקומען מצד דײַטשלאַנד. די שטרע־זעמאַ־בריאַן־פּאָליטיק האָט פון בײַגינ זיך געקלאַמערט אין אַן אַלע נישט־פראָלעטאַרישע עלעמענטן געזעהן די בעדעלטונג פון דעם שאַרפסטן מיליטאַרינזם. דער עיקר האָט מאַנגעטיש געצויגן די קרוטיק פון דעם פעלקער־בונד בכלל און פון פרינאַנ'ס פראַנצויזישער פרודעגס־פּאָליטיק בפרט. בעת די סאָציאַל־דעמאָקראַטיע האָט אין דער דערגעהנטערונג צו פראַנקרײַך און די פרידלעכע בעציהונגען צום געוועזענעם „שונא" געזעהן דעם אויסוועג פון די פרידלאָזנטערט געוואָרענע אומשטענדען, האָט די קאָמוניסטישע פּראָפּאַגאַנדע נישט אויפגעהערט צו ערקלערען, אַז בריאַן און פראַנקרײַך, מיט זײַער „פאַן־אַנדראָפּאַ", זענען אויסן נאָר אַזוי זאָך: צו בעשאַפן אַ קאָאַליציע פון אַלע קאַפּיטאַליסטישע לענדער, פרי אָנצופאַלן אויף דעם ראַשנלאַנד און אָפּשטעלן אויף דעם סאָציאַליסטישן בײַ־פּראָעש. די שאַוונינסטישע יוגענד האָט זיך אינגעהערט און אָט דער דעמאַסקרוגונג פון דעם „הופאַקרטישן" פעלקער־בונד און דער „הופאַקרטישער" פראַנצויזישער פרידענס־פּאָליטיק. זי האָט אָבער נעזעהן און דעם נאָר דעם „מנוכל'ן" פערלאַנג פראַנקרײַך'ס — וואָס עס מער צו זײַנען און צו דרוקן אויף דעם נעפאַלענעם דײַטשן פאָלק און נישט לאָזן אויהם אויפשטעלן זיך אויף זײַנע אייגענע פיס.

אין אויך די פּאָליטישע מאַקטיק פון די דײַטשע קאָמוניסטן האָט הארטאָ נורט מיט אויהר פּראָפּאַגאַנדע און האָט געלאָזט פאַלן ברויזענדיגע קאַסקאַדען אויף די מיהל־רערער פון דער דײַטשער ראַשאַציע בכלל, דעם הטלעריזם פּאַר־שיזם בפרט. עס ווערען אויצט פון קומענדיגע מגלוויקענט ראַרעס אונטערדרוגונגען מיט גראָס רעוועגטלאָזן אין די דײַטשע מיליטאַריסטן.

אין דער וואהל פאַר פּרעזידענט אין דער קאַנדידאַט פון די ראַציאָנאַלע פּאַרטײַען, פאַן הינדענבורג, אויסגעוועלט געוואָרען נאָר דערפאַר, וואָס די קאָמוניסטן האָבן אַרויסגעשטעלט אַ אייגענעם קאַנדידאַט און צושפּאַלטן דעם פראָנט פון דער אַרבײַטערשאַפט. און אין דער אַנטאַציע צו די לעצטע רײַכסטאָגס־וואהלן אין די קאָמוניסטישע פּאַרטײַ אַרויס מיט אַזוינע פאָרמען שאַוונינסטישע לאָזונגען, וואָס האָבן אויסגעשטעלט אין שאָטן אַפילו דעם עקסטרעמען הטלעריזם.

דאָס איז אונאויפהערלעך — די פּראָפּאַגאַנדע און די מאַקטיק — האָבן געקאָנט פּוהרען — און האָבן געפּוהרט — נאָר צו אין־אויגען רעוולטאַט: צו דער אָפּשוואַכונג פון דער סאָציאַל־דעמאָקראַטיע און דער פערשטאַרקונג פון דעם הטלעריזם פון די נישט־פּראָלעטאַרישע מאַסען. אָבער אויך אַ גרויסער טייל פון דער אַרבײַטער־קלאַס איז דורכגעפאַלן אויף דעם נאָמען „הופאַקרטישער" פראַנצויזישער פּאָליטיק. זי האָט אָבער נעזעהן און דעם „מנוכל'ן" פערלאַנג פראַנקרײַך'ס — וואָס עס מער צו זײַנען און צו דרוקן אויף דעם געפאַלענעם דײַטשן פאָלק און נישט לאָזן אויהם אויפשטעלן זיך אויף זײַנע אייגענע פיס.

און אויך די פּאָליטישע מאַקטיק פון די דײַטשע קאָמוניסטן האָט הארטאָ נורט מיט אויהר פּראָפּאַגאַנדע און האָט געלאָזט פאַלן ברויזענדיגע קאַסקאַדען אויף די מיהל־רערער פון דער דײַטשער ראַשאַציע בכלל, דעם הטלעריזם פּאַר־שיזם בפרט. עס ווערען אויצט פון קומענדיגע מגלוויקענט ראַרעס אונטערדרוגונגען מיט גראָס רעוועגטלאָזן אין די דײַטשע מיליטאַריסטן.

אין דער וואהל פאַר פּרעזידענט אין דער קאַנדידאַט פון די ראַציאָנאַלע פּאַרטײַען, פאַן הינדענבורג, אויסגעוועלט געוואָרען נאָר דערפאַר, וואָס די קאָמוניסטן האָבן אַרויסגעשטעלט אַ אייגענעם קאַנדידאַט און צושפּאַלטן דעם פראָנט פון דער אַרבײַטערשאַפט. און אין דער אַנטאַציע צו די לעצטע רײַכסטאָגס־וואהלן אין די קאָמוניסטישע פּאַרטײַ מיט אַזוינע שאַוונינסטישע לאָזונגען, וואָס האָבן אויסגעשטעלט אין שאָטן אַפילו דעם עקסטרעמען הטלעריזם.

* * *

הי כמעט אומעטום, אַזוי אויך אין האָלאַנד, האַלט אָן אַ קריזיס. מעגליך, נישט אין דער מאָס, ווי אין פוילען און עהנליכע לענדער. אַזוי פיל נידער־געשלאָגענקייט, ווי אין פוילען, זעהט מען דאָ נישט. אַ פריש געקומענער פון פוילען, ווען ער הערט דאָס מיט'ן גאַנצן צען הערצען טונגאַנדערלאַכען זיך פונם האָלענדער, דערמאָהנט עס איהם, די אַמעליגע גוטע צייטען אין פוילען, ווען מען האָט נאָך דאָרט אויך געקאָנט זיך אַזוי זאָרגלאָז פונגאַנדערלאַכען. דאָך זעהט זיך אָן דער קריזיס.

האָלאַנד האָט ביז לעצטענס זעהר פיל עקסאָרטירט קיין ענגלאַנד סטער־לינג און דאָ גרויסער ריזיקאָ פון דער אונדיסטריע און פאָזנטוואָז זון פון וואָרט.

ער האָט אָנגעהויבן אַלס קלוגער, נישט בערטמענדער בײַ־אונזשוגיער, שפּע מער האָט ער געגרונדעט אַ קלוגע בײַ־אונטערנעמונג „קרו;גער עט טאָל", וואָס האָט ערשט אין יאָהר 1911 זיך פאַר־וואנדעלט אין אַ'אָקציע־געזעלשאַפט. בלויז מיט זײַנע אייגענע געניאַלע פּע־הונגעטען און ער דערגאַנגען צו דער מדרגה, אַז אין זײַן קאָנצערן האָט גע־הערשט ¾ פון דער שוועבעלער־פּראָדוקציע פון דער נאַנצער וועלט. ער האָט געהאַט 150 שוועבעלער־פאַבריקען, וואָס האָבען בעשעפטיגט 60 טויזענד אַרבײַ־טער, און ער האָט עקספּלאָאַטירט די מאַנאָפּאָלען אין 17 מלוכות. אין יאָהר 1928 איז דער ווערט פון די קרוגער־אַקציעס אָפּגעשאַצט געוואָרען אויף 2 מיליאַרד דאָלאַר. ער אין געווען נישט נאָר דער פאַטמישער שוועבעלער־קעניג, נאָר אויך אַ גרויסער באַנקיר פון מלוכות, וואו ער האָט נישט אין לאַנד גורם גע־ווען צו אַנ'אָנדערונג פון פּאָליטישען קורס.

האָבענדיג שוין אין האַנד פטעם די נאַנצע שוועבעלער־פּראָדוקציע פון דער וועלט, האָט קרוגער זיך געגומען צו טע־לעפאָנען. ער האָט געשאַפן אַ טעלעפאָ־מרוסט, וועלכער האָט זיך פערמעסטען צו פערזאַמלען די נאַנצע וועלט, מזרח אין מזעל־אַנדראָפּאַ האָט זיך שוין גע־אין אַ האַלבען יאָהר פון די דאָזיגען מרוסט. אויך און פּוילען געהער די טעלעפאָן־געזעלשאַפט „פּאַסטאַ" צו קרוגער'ס מרוסט.

דער וועלט־קרוזיס, וואָס אין אויסגע־בראָכען אין אָקטאָבער 1929, האָט אויהם דאָפּעלט געטראָפן. ער האָט בעקומען אַ רוהה גלענצענדע אָפּערטעס פון פערשי־דענע מלוכות, וועלכע זענען געווען אַ־פּורען. קרוגער, דער „נאַפּאָלעאָן פון די פונאַנצען", האָט געמוזט דעם גורל פון אַלע גרויסע זוגער פון אַלע נאַפּאָ־לעאָנס, וועלכע ווערען אויפגעפרעסען פון זײַערע נישט געזעטיגטע אַפּעטיטן צו בעהערשען וואָס מעהר, וואָס ווילען אַלץ אינגשלונגען. דער סוף איז בײַ אַלע דערזעלבער. דערפאַר, וואָס זיי בעפּעס־טיגען נישט די דעראָבערונגען, נאָר רע־סען זיך כפרר פאַראויס, הויבען זיך אָן ברעכען די פונדאַמענטען, וועלכע זענען בעשאַפן געווען דורך אויסהאַלטען דעם גרויסן אויסהאַלטען נישט בכח אויסהאַלטען דעם גרויסען בעזיץ, און צוזאַמען מיט די פונדאַמענ־טען פאַלען זײַערע בויער, די נאַפּאָ־לעאָנס. קרוגער האָט זיך נישט געוואָלט צופאַסען צום קרזיס, ער האָט נישט געוואָלט הערען צו אַ גרויסען אָנזאַמען מיט די פונדאַמענ־טען פון אַלע לייד נישט...

מעהר פון אַלע ליידען די פריש־גע־קומענע עמיגראַנטען. דער גרעסטער טייל פון זיי פערנעהמט זיך מיט הויז־זירערייַ. יעדען טאָג אין דער פריה נעהמט מען די קופּער'ס און וואַליזעס מיט פערשידענע סחורות און מ'פאָהרט אַרויס אין די דערפער האַנדלען. אָבער דער פויער איז פעראַרימט, פאַר זיינע פּראָדוקטען בעקומט ער גראָשענס. דער אַרבײַטער האָט קיין אַרבײַט נישט, האָבען זיי נישט פאַר וואָס צו קויפען. קומט שײַלמאָל אויס, אַז דער הויזירער פערדינט נישט אַפילו אויף דער הוצאָה, וואָס ער האָט געמאַכט. טייל פון די הויזירער האָבען שוין נישט מיט וואָס צו האַנדלען, זיי האָבען שוין אויפגע־געסען די לעצטע פאַר גראָשען, ווילען זיי עמיגרירען ווײַטער, שעלט זיך אָבער די אייביג־יודישע פראַגע: וואו־הין?

די אַלע, וואָס קלערען צו עמיגרי־רען קיין האָלאַנד, זאָלען זיך אָבהאַל־טען דערפון. די הויפּט־בעשעפטיגונג פאַר די פרישע־געקומענע — די הויזירע־ריי — איז היינט נישט גוט. אייגע־אָרדנען זיך בײַ וועלכער עס אַרבײַט, אַלס געשעפטס־אָנגעשטעלטער, פאַבריק־אַרבײַטער, אָדער אויף לאַנדווירטשאַפט איז אונמעגליך. דאָס אַרבײַטס־ביוראָ ערלויבט נישט קיין אויסלענדער צו פערנעהמען אַנ'אַרבײַטס־פּאַסטען. מען קאָן זיך נישט קיין עצה געבען מיט די אייגענע אַרבײַטסלאָזע.

די האָלענדישע פּאָליציי האָט נישט קיין פיינדליכע בעציהונג צו די יודישע

(ענדע זײַט 4)

דער טראַגישער טויט פון קרויגער'ן האָט אויפגעטרייסעלט די יסודות פון דער גאַנצער וועלט־ווירטשאַפט

די אויסערגעוועהנליכע סאַריערע פון דער „נאַפּאָלעאָן פון פינאַנצען". — מלוכות האָבען גע־ענדערט זײַער פּאָליטיק צוליב קרויגער'ן. — פּאַרוואָס איז קרויגער־מאַנצער'ן געפאַלען

אויוואָ קרויגער אין דאָס געשפּרעך פון טאָג און דאָ רגאַנצער פינאַנץ־וועלט; דער מראַנישער סוף פון שוועבעלער־קעניג און אַנ'אונטערעמאַנטע טעמע פאַר דער נאַנצער אינטראָפּאַנישער פּרעסע. קרוי־גער'ס זעלבסטמאָרד ווערט בעצייכענט אַלס אַ גרויס ווכטיג געשעהעניש פון וועלט־פּערנעם. מחמת קרויגער אין גע־ווען אַ מאַלס, אַ ווכטיגער בעשטאַנד־טייל פון דער וועלט־ווירטשאַפט, ווען די דאָזיגע ווירטשאַפט האָט געגומען קראַ־לען, ווען די ציזאַמענאַרבייט פון די מלוכות האָט זיך געענדיגט — האָט פאַר אויהם, דעם ווכטיגסטען בעשטאַנד־טייל פון דער דאָזיגער ווירטשאַפט, נעשלאָגען די לעצטע שעה. קרויגער'ס מאַט קען בײַ־טראַכט ווערען אַלס פּראָבלעם פאַר דער ווכטיגסטער קאָנזונקטור און דער וועלט, אַלס אַ פינאַנץ־פּראָבלעם.

קרויגער אין געווען דער „נאַפּאָלעאָן פון פינאַנצען". אויב זיי האָבען נאָר די געהעריגע קוואַליפיקאַציעס, ווערען אַנ־גענומען אויף אַלע מלוכה'שע און קאָ־מונאַלע פּאָסטענס. דער היינטיגער ווי־צע־פּרעזידענט פון דער יודישער גע־מיינדע אין האָג איז אַ געווענטענער גענעראַל־לייטענאַנט אין דער האָלענדי־שער אַרמעע.

די יודען אין האָלאַנד זענען פיל־שטענדיג גלייכבערעכטיגט. אַ יוד איז נישט מחויב שבת צו קומען אין גע־ריכט. ער איז נישט פערפּליכטעט צו צאָהלען אַ וועקסעל, אויב דער טערמין פאַלט אויס שבת. מען וואַרט אָב ביז מאָנטאָג.

* * *

הי כמעט אומעטום, אַזוי אויך אין האָלאַנד, האַלט אָן אַ קריזיס. מעגליך, נישט אין דער מאָס, ווי אין פוילען און עהנליכע לענדער. אַזוי פיל נידער־געשלאָגענקייט, ווי אין פוילען, זעהט מען דאָ נישט. אַ פריש געקומענער פון פוילען, ווען ער הערט דאָס מיט'ן גאַנ־צען הערצען טונגאַנדערלאַכען זיך פונם האָלענדער, דערמאָהנט עס איהם, די אַמעליגע גוטע צייטען אין פוילען, ווען מען האָט נאָך דאָרט אויך געקאָנט זיך אַזוי זאָרגלאָז פונגאַנדערלאַכען. דאָך זעהט זיך אָן דער קריזיס.

האָלאַנד האָט ביז לעצטענס זעהר פיל עקסאָרטירט קיין ענגלאַנד סטער־לינג און דאָ גרויסער ריזיקאָ פון דער אונדיסטריע און פאָזנטוואָז זון פון וואָרט.

ער האָט אָנגעהויבן אַלס קלוגער, נישט בערטמענדער בײַ־אונזשוגיער, שפּע מער האָט ער געגרונדעט אַ קלוגע בײַ־אונטערנעמונג „קרו;גער עט טאָל", וואָס האָט ערשט אין יאָהר 1911 זיך פאַר־וואנדעלט אין אַ'אָקציע־געזעלשאַפט. בלויז מיט זײַנע אייגענע געניאַלע פּע־הונגעטען און ער דערגאַנגען צו דער מדרגה, אַז אין זײַן קאָנצערן האָט גע־הערשט ¾ פון דער שוועבעלער־פּראָדוק־ציע אויף דער נאַנצער וועלט. ער האָט געהאַט 150 שוועבעלער־פאַבריקען, וואָס האָבען בעשעפטיגט 60 טויזענד אַרבײַ־טער, און ער האָט עקספּלאָאַטירט די מאָנאָפּאָלען אין 17 מלוכות. אין יאָהר 1928 איז דער ווערט פון די קרויגער־אַקציעס אָפּגעשאַצט געוואָרען אויף 2 מיליאַרד דאָלאַר. ער אין געווען נישט נאָר דער פאַטמישער שוועבעלער־קעניג, נאָר אויך אַ גרויסער באַנקיר פון מלוכות, אַזאַ ער האָט נישט אין לאַנד גורם גע־ווען צו אַנ'אָנדערונג פון פּאָליטישען קורס.

האָבענדיג שוין אין האַנד פטעם די נאַנצע שוועבעלער־פּראָדוקציע פון דער וועלט, האָט קרויגער זיך געגומען צו טע־לעפאָנען. ער האָט געשאַפן אַ טעלעפאָ־מרוסט, וועלכער האָט זיך פערמעסטען צו פערזאַמלען די נאַנצע וועלט, מזרח אין מזעל־אַנדראָפּאַ האָט זיך שוין גע־אין אַ האַלבען יאָהר פון די דאָזיגען מרוסט. אויך און פּוילען געהער די טעלעפאָן־געזעלשאַפט „פּאַסטאַ" צו קרויגער'ס מרוסט.

דער וועלט־קרוזיס, וואָס אין אויסגע־בראָכען אין אָקטאָבער 1929, האָט אויהם דאָפּעלט געטראָפן. ער האָט בעקומען אַ רוהה גלענצענדע אָפּערטעס פון פערשי־דענע מלוכות, וועלכע זענען געווען אַ־פּורען. קרויגער, דער „נאַפּאָלעאָן פון די פונאַנצען", האָט געמוזט דעם גורל פון אַלע גרויסע זוגער פון אַלע נאַפּאָ־לעאָנס, וועלכע ווערען אויפגעפרעסען פון זײַנע נישט געזעטיגטע אַפּעטיטן צו בעהערשען וואָס מעהר, וואָס ווילען אַלץ אינגשלונגען. דער סוף איז בײַ אַלע דערזעלבער. דערפאַר, וואָס זיי פּעס־טיגען נישט די בעגעם, נאָר רע־סען זיך כפרר פאַראויס, הויבען זיך אָן ברעכען די פונדאַמענטען, וועלכע זענען געשאַפן געווען דורך אויסהאַלטען דעם גרויסן אויסהאַלטען נישט בכח אויסהאַלטען דעם גרויסען בעזיץ, און צוזאַמען מיט די פונדאַמע־טען פאַלען זײַערע בויער, די נאַפּאָ־לעאָנס. קרויגער האָט זיך נישט געוואָלט צופאַסען צום קרזיס, ער האָט נישט געוואָלט הערען צו אַ גרויסען אָנזאַמען מיט די פונדאַמענ־טען פון אַלע לייד נישט. מעהר פון אַלע לייד־נען די קרעדיטאָרען. דער גרעסטער טייל פון זיי פערנעהמט זיך מיט הויז־זירערייַ. יעדען טאָג אין דער פריה נעהמט מען די קופּער'ס און וואַליזעס מיט פערשידענע סחורות און מ'פאָהרט אַרויס אין די דערפער האַנדלען. אָבער דער פויער איז פעראַרימט, פאַר זיינע פּראָדוקטען בעקומט ער גראָשענס. דער אַרבײַטער האָט קיין אַרבײַט נישט, האָבען זיי נישט פאַר וואָס צו קויפען. קומט שײַלמאָל אויס, אַז דער הויזירער פערדינט נישט אַפילו אויף דער הוצאָה, וואָס ער האָט געמאַכט. טייל פון די הויזירער האָבען שוין נישט מיט וואָס צו האַנדלען, זיי האָבען שוין אויפגע־געסען די לעצטע פאַר גראָשען, ווילען זיי עמיגרירען ווײַטער, שעלט זיך אָבער די אייביג־יודישע פראַגע: וואו־הין?

די אַלע, וואָס קלערען צו עמיגרי־רען קיין האָלאַנד, זאָלען זיך אָבהאַל־טען דערפון. די הויפּט־בעשעפטיגונג פאַר די פרישע־געקומענע — די הויזירע־ריי — איז היינט נישט גוט. אייגע־אָרדנען זיך בײַ וועלכער עס אַרבײַט, אַלס געשעפטס־אָנגעשטעלטער, פאַבריק־אַרבײַטער, אָדער אויף לאַנדווירטשאַפט איז אונמעגליך. דאָס אַרבײַטס־ביוראָ ערלויבט נישט קיין אויסלענדער צו פערנעהמען אַנ'אַרבײַטס־פּאַסטען. מען קאָן זיך נישט קיין עצה געבען מיט די אייגענע אַרבײַטסלאָזע.

די האָלענדישע פּאָליציי האָט נישט קיין פיינדליכע בעציהונג צו די יודישע

(ענדע זײַט 4)

צי קאָן האָלאַנד זײַן אַ פּלאַץ פאַר נײַע עמיגראַנטען?

אין האָלאַנד איז נישטאָ קיין אַנטיסעמיטיזם. — דער קריזיס איז לאַנד. — די האָלענדער פּאָליציי לויבט פוילישע יודען

אין דער יידישער געשיכטע איז דאָס לאַנד האָלאַנד זעהר גוט בעקאַנט. וועל־כער יוד ווייסט נישט, אַז אין דער צייט פון גירוש־שפּאַניען, האָבען פיל יודען בעפינען זײַער נײַע היים אין האָלאַנד. מען האָט זיי דאָ גאָנץ פריינדליך אויס־געטומען. קיין יודע־איינדליכע שטימונג איז קיינמאָל נישט געווען. דאָס דוי־ערט אַזוי ביז'ן היינטיגען טאָג.

עס עקזיסטירט דאָ נישט קיין „יודען פראַגע". יודען, אויב זיי האָבען נאָר די געהעריגע קוואַליפיקאַציעס, ווערען אָנ־גענומען אויף אַלע מלוכה'שע און קאָ־מונאַלע פּאָסטענס. דער היינטיגער ווי־צע־פּרעזידענט פון דער יודישער גע־מיינדע אין האָג איז אַ געווענטענער גענעראַל־לייטענאַנט אין דער האָלענדי־שער אַרמעע.

די יודען אין האָלאַנד זענען פיל־שטענדיג גלייכבערעכטיגט. אַ יוד איז נישט מחויב שבת צו קומען אין גע־ריכט. ער איז נישט פערפּליכטעט צו צאָהלען אַ וועקסעל, אויב דער טערמין פאַלט אויס שבת. מען וואַרט אָב ביז מאָנטאָג.

* * *

הי כמעט אומעטום, אַזוי אויך אין האָלאַנד, האַלט אָן אַ קריזיס. מעגליך, נישט אין דער מאָס, ווי אין פוילען און עהנליכע לענדער. אַזוי פיל נידער־געשלאָגענקייט, ווי אין פוילען, זעהט מען דאָ נישט. אַ פריש געקומענער פון פוילען, ווען ער הערט דאָס מיט'ן גאַנ־צען הערצען טונגאַנדערלאַכען זיך פונם האָלענדער, דערמאָהנט עס איהם, די אַמעליגע גוטע צייטען אין פוילען, ווען מען האָט נאָך דאָרט אויך געקאָנט זיך אַזוי זאָרגלאָז פונגאַנדערלאַכען. דאָך זעהט זיך אָן דער קריזיס.

האָלאַנד האָט ביז לעצטענס זעהר פיל עקסאָרטירט קיין ענגלאַנד סטער־לינג און דאָ גרויסער ריזיקאָ פון דער אונדיסטריע און פאָזנטוואָז זון פון וואָרט.

ער האָט אָנגעהויבן אַלס קלוגער, נישט בערטמענדער בײַ־אונזשוגיער, שפּע מער האָט ער געגרונדעט אַ קלוגע בײַ־אונטערנעמונג „קרו;גער עט טאָל", וואָס האָט ערשט אין יאָהר 1911 זיך פאַר־וואנדעלט אין אַ'אָקציע־געזעלשאַפט. בלויז מיט זײַנע אייגענע געניאַלע פּע־הונגעטען און ער דערגאַנגען צו דער מדרגה, אַז אין זײַן קאָנצערן האָט גע־הערשט ¾ פון דער שוועבעלער־פּראָדוק־ציע אויף דער נאַנצער וועלט. ער האָט געהאַט 150 שוועבעלער־פאַבריקען, וואָס האָבען בעשעפטיגט 60 טויזענד אַרבײַ־טער, און ער האָט עקספּלאָאַטירט די מאָנאָפּאָלען אין 17 מלוכות. אין יאָהר 1928 איז דער ווערט פון די קרויגער־אַקציעס אָפּגעשאַצט געוואָרען אויף 2 מיליאַרד דאָלאַר. ער אין געווען נישט נאָר דער פאַטמישער שוועבעלער־קעניג, נאָר אויך אַ גרויסער באַנקיר פון מלוכות, אַזאַ ער האָט נישט אין לאַנד גורם גע־ווען צו אַנ'אָנדערונג פון פּאָליטישען קורס.

האָבענדיג שוין אין האַנד פטעם די נאַנצע שוועבעלער־פּראָדוקציע פון דער וועלט, האָט קרויגער זיך געגומען צו טע־לעפאָנען. ער האָט געשאַפן אַ טעלעפאָ־מרוסט, וועלכער האָט זיך פערמעסטען צו פערזאַמלען די נאַנצע וועלט, מזרח אין מזעל־אַנדראָפּאַ האָט זיך שוין גע־אין אַ האַלבען יאָהר פון די דאָזיגען מרוסט. אויך און פּוילען געהער די טעלעפאָן־געזעלשאַפט „פּאַסטאַ" צו קרויגער'ס מרוסט.

דער וועלט־קרוזיס, וואָס אין אויסגע־בראָכען אין אָקטאָבער 1929, האָט אויהם דאָפּעלט געטראָפן. ער האָט בעקומען אַ רוהה גלענצענדע אָפּערטעס פון פערשי־דענע מלוכות, וועלכע זענען געווען אַ־פּורען. קרויגער, דער „נאַפּאָלעאָן פון די פונאַנצען", האָט געמוזט דעם גורל פון אַלע גרויסע זוגער פון אַלע נאַפּאָ־לעאָנס, וועלכע ווערען אויפגעפרעסען פון זײַערע נישט געזעטיגטע אַפּעטיטן צו בעהערשען וואָס מעהר, וואָס ווילען אַלץ אינגשלונגען. דער סוף איז בײַ אַלע דערזעלבער. דערפאַר, וואָס זיי פּעס־טיגען נישט די בעגעם, נאָר רע־סען זיך כפרר פאַראויס, הויבען זיך אָן ברעכען די פונדאַמענטען, וועלכע זענען געשאַפן געווען דורך אויסהאַלטען דעם גרויסן אויסהאַלטען נישט בכח אויסהאַלטען דעם גרויסען בעזיץ, און צוזאַמען מיט די פונדאַמענ־טען פאַלען זײַערע בויער, די נאַפּאָ־לעאָנס. קרויגער האָט זיך נישט געוואָלט צופאַסען צום קרזיס, ער האָט נישט געוואָלט הערען צו אַ גרויסען אָנזאַמען מיט די פונדאַמענ־טען פון אַלע לייד נישט. מעהר פון אַלע לייד־נען די קרעדיטאָרען. דער גרעסטער טייל פון זיי פערנעהמט זיך מיט הויז־זירערייַ. יעדען טאָג אין דער פריה נעהמט מען די קופּער'ס און וואַליזעס מיט פערשידענע סחורות און מ'פאָהרט אַרויס אין די דערפער האַנדלען. אָבער דער פויער איז פעראַרימט, פאַר זיינע פּראָדוקטען בעקומט ער גראָשענס. דער אַרבײַטער האָט קיין אַרבײַט נישט, האָבען זיי נישט פאַר וואָס צו קויפען. קומט שײַלמאָל אויס, אַז דער הויזירער פערדינט נישט אַפילו אויף דער הוצאָה, וואָס ער האָט געמאַכט. טייל פון די הויזירער האָבען שוין נישט מיט וואָס צו האַנדלען, זיי האָבען שוין אויפגע־געסען די לעצטע פאַר גראָשען, ווילען זיי עמיגרירען ווײַטער, שעלט זיך אָבער די אייביג־יודישע פראַגע: וואו־הין?

די אַלע, וואָס קלערען צו עמיגרי־רען קיין האָלאַנד, זאָלען זיך אָבהאַל־טען דערפון. די הויפּט־בעשעפטיגונג פאַר די פרישע־געקומענע — די הויזירע־ריי — איז היינט נישט גוט. אייגע־אָרדנען זיך בײַ וועלכער עס אַרבײַט, אַלס געשעפטס־אָנגעשטעלטער, פאַבריק־אַרבײַטער, אָדער אויף לאַנדווירטשאַפט איז אונמעגליך. דאָס אַרבײַטס־ביוראָ ערלויבט נישט קיין אויסלענדער צו פערנעהמען אַנ'אַרבײַטס־פּאַסטען. מען קאָן זיך נישט קיין עצה געבען מיט די אייגענע אַרבײַטסלאָזע.

די האָלענדישע פּאָליציי האָט נישט קיין פיינדליכע בעציהונג צו די יודישע

(ענדע זײַט 4)

זיך אויפגעהאַנגען

זשאָגערער יודישער מאַנופאַקטור־סוחר.

קאָוונע. — די טעג האָט מען אין זשאָגער געפונען אַנ'אויפגעהאַנגענעם בײַ זיך אין וואוינונג דעם דאָרטיגען חשובס'ען מאַנופאַקטור סוחר מאַנדעל־שטאַם, דער פערשטאָרבענער האָט נע־האָט אַ גרויסען אָנזעהן אין דער גאַנצער געגענד. ער איז אַ קרבן פון קריזיס.

ביי נערוועז און קאָפּ־שמערצען

דאַרף מען תיכף בענוצען אָגאַל־טאַב־לעטקעס, וועלכע שעדיגען די שמערצען מיט ערפאָלג און שעדיגען נישט דאָס האַרץ, מאָגען און אַנדערע אָרגאַנען. פּרוּבט און איבערצייגט אייך אַליין, פערלאַנגט אָבער אין אייער אינטערעס נור אָריגינאַלע טאָגאַל־טאַבלעטקעס.

די פרײַשטאָט דאָנציג — אונטערן „שוץ" פון היטלער

(אַ בריף פון דאָנציג צום „לאָדזער טאָגעבלאַט") :-: פון מ. זאָנאָנשײַן

אין דער צײַט, ווען די היטלער־לײַט פון הערען אין דײַטשלאַנד אַ כאַמף געגען דער רעפּובליק און ווילען פון הערען זײַער „דרײַטעס רײַך", און די פרײַשטאָט דאַנ־ציג שוין פערוואַנדעלט געוואָרען אין אַ דיטלער־פעסטונג און די יודישע בע־פעלקערונג געפונט זיך אונטער אַנ'אַנטי־סעמיטישער לאַסט און אויהר שווערען כאַמף פאַר דער עקזיסטענץ.

מ'איז ווירקליך מערקווירדיג. דאָנצינ־געפונט זיך אונטער'ן פּראָטעקטאָראַט פון פעלקער־בונד און אַ ספּעציעלער פאַר שטעהער פון פעלקער־בונד זוכט דאָ אַלס אויבער־קאָמיסאַר. זען ערשטע אויפ־גאַבע איז צו זאָרגען, אַז אין דער יונ־גער פרײַשטאָט זאָלען אין פּראַטעסטישען לעבען פערוואָרקלוכט ווערען די זיבמונע פעלקער־בונד אורעאַלען פון אַ אונטער־נאַציאָנאַלען פעלקער־פרידען, פעלקער־פערשטענדיגונג, בעזונדערס פון דאָס־טען און צוזאַמענאַרבייט צווישען פעל־קער. די דאָזיגע אויפגאַבען האָבען גע־ברוכט פערוואָרקלוכט צו ווערען צוויי־

Poważna firma poszukuje przedstawicielstwa na Kraków

ewentualnie z dekrederem.

Zgłoszenia: **A. Lindenbaum, Kraków, Dietla 47.**

די עולי־רגל־בעוועגונג קיין א"י

ניו־יאָרק (יסא). די „הסתדרות בני א"י" (פערבאַנד פון ארץ ישראל־יידיש אין אַמעריקאַ) אָרגאַניזירט אַ גרויסע רגל־טור אויף פסח קטן ארץ ישראל. די טוריסטן וועלען דורכמאַכן לאַנגשיעריע שיף „אוראָפּאַ", וועלכע אַפּרוט אַפ פון ניו־יאָרק דעם 2. אַפּרעל. די טור דאָרט לאַנג. וועט זיך אין דער פסח־עסטרעס בעטייליגען אַ בערימענער יידיש. מען וועט אויפגעלייגט אַ ספּעציע

לאדז
16. מערץ, 1932
זון אויפגאנג 6.46
זון אונטערגאנג 5.28
מיטוואך
ח׳
אדר תרצ״ב
פ׳ ויקרא

טאג-כראניק

אפשפאר-ביכלעך
פון פ. ק. א.
לעצטער טערמין פון איינ-שרייבען די פראצענטער

די פ. ק. א. ווענדעט זיך נאכאמאל מיט דרינגלעכקייט צו די בעזוצער פון די די: אפשפאר-בוכלעך, וואס ריגען זיך „סיב לאנטא-בוכלעך", ד. ה. די, וואס בעזוצען דאס שטמפעלע „אנטצוצאה-לען אין אויסצאהלען נאר אין דער אפ-טיילונג פון פ. ק. א. אין לאדז, אז זיי זאלען זיך וואס גיכער מעלדען צימאמען מיט די בוכלעך אין לאדזער פ. ק. א. (ארטמאנווסקי גאס 45) אינצישרייבען די פראצענטער פאר׳ן יאהר 1931.

דער לעצטער טערמין פון אינשרי-בען די פראצענטער פלוסט אפ דעם 31 מערץ.

מעלדונגס-ביורא
איז א ניי לאקאל

(ב) דעם 16 ד. ח. אין דאס מעלדונגס ביורא נומער 1 אובערגעטראגען געווא-רען פון 11 לוסטאבאד גאס 27 אויף 11 לוסטאבאד גאס 76.

פון לאדזער האנדעלס-געריכט

אפגעווארפען די אפעלאציע געגען פירמע „וואגנער"

איבערגעריקט דעם טערמין פון דער אופאדלאשטש פון פירמע יוליוש לאהרער

(5) אין פארגען יאהר האט דאס האנדעלס-געריכט ערקלערט א אופאד-לאשטש דעם סוחר ט. וואגנער, וואס פארדרט א בראנפען-געשעפט אויף בעט-רוקאווער 213. שפעטער האט וואגנער זיך פערגלוכען מיט די קרעדיטארען אפצוצאהלען די חובות אויף 15 פראצ. אין דאס געריכט האט דעם אבמאך בע-שטעטיגט.

דער סודרוק האט אבער געגען אפ-כאד אפגעגעבען א אפעלאציע, מאמווי-רנדיג דאס דערמיט, וואס די קרעדיטא-רען האבען פאר׳ן שלוסען דעם אבמאך פערקלאגט וואגנער׳ן פאר דער פראקיר-טור, אז ער איז בעאנגסטיגט א בטיחותלוגען באנקראט. דאס אפעלאציע-געריכט האט אבער די אנקלאגע פון סודרוק אפגעוואר-פען, מאטיווירענדיג דאס צווישען אנ-דערן דערמיט, וואס בעת דאס געריכט האט דעם אבמאך בעשטעטיגט, איז גע-גען וואגנער׳ן ערשט געפיהרט געווא-רען א אויספארשונג.

דער טערמין פון דער ערשטער ראטע פון צאהלען די חובות פאלט אויס לויט׳ן אבמאך דעם 22 דעצעמבער ד. י.

* * *

צילוב דעם, וואס דאס געריכט האט פעסטגעשטעלט, אז יוליוש לאהרער האט אפגעשטעלט די צאהלונגען פון פרידער אונדער עס אין אוחם ערקלערט געווארען דער אופאדלאשטש, האט דאס געריכט צורוקגעגעבען דעם טערמין פון עפענען די אופאדלאשטש פון 25 סעפטעמבער 1929 אויפ׳ן 10 מאי 1929.

* * *

דאס געריכט האט אפגעזאגט די בטיחות פון דער פירמע „דאס אנגעמורנ" פון סמאנוסלאוו מעסונג אין שותפים, צו ער-לויבען דעם צעטווילונגען סונדיק צו פער בעטען די קויציע פון 8.000 דאלאר דורך פערשרעבען דעם בעטרעף אין די חובה-מעק-בוכער.

* * *

אין דער אופאדלאשטש פון יחיאל מאיר קארץ, גארן-סוחר פון פעטריקא-ווער 31 אין בעשטומט געווארען דער טערמין פאר עסטשטעלען די חובות.

פאר נישט רע-גיסטרירען זיך
דראהט אנרויסע שטראף

(ב) א סך יונגעלייט פון יאהרגאנג 1911 האבען זיך ווייב פערשודענע סי-בות בשעתו נישט רעגיסטרירט. זיי בלייבט נאר א קורצע צייט דאס צו טון, מחמת עס דערגענטערט זיך שוין דער פאבאך, וועלען זיי דאס נישט טון, דראט זיי א שטראף.

ווער איז דער הרוג?

(ב) דער טראמוואי לאדז-קאנסטאנט:ן דאט געלטען אובערגעפאהרען אויף טויט אנ׳עלעגאנט געקלונדעטען מאנספערזאן. דעם נאמען האט מען נוט געקענט פעסט שטעלען, מחמת מחמת מ׳האט בי אוחם אין די טאשען נישט געפונען קיין שום דאקומענטען. די אויספארשונג אז אין גאנג.

יודישע פרנסה׳לאזע געהן אויס פאר נויט

וואס האבען יודען פון אלגעמיינעם שטאטישען קאמיטעט צו שטיצען ארבייטסלאזע?

לויט די צופערן פון וואיוואדישען קאמיטעט פאר ארבייטסלאזע, גענוסען פון 11 קוקען אין לאדז 5.496 פאמי-ליען, וואס בעקומען 13,375 מיטאגען אין האלבע פארציע.

די 13 קוקען פון דער געזעלשאפט „דרונגענדע הילף" גובען ארויס 4.102 מיטאגען אין האלבע מיטאגען פאר 1704 פאמיליען. די קוקען, וואס זענען ארגאנזירט געווארען דורך די פטערלע-שער גובען ארויס 2,292 מיטאגען אין האלבע מיטאגען פאר 924 משפחות, די פאליציאנישע קוקען 122 מיטאגען פאר 68 משפחות, פון שוסער-פעראיין 1097 מיטאגען פאר 279 משפחות. פון דער קוך בי „נותן לחם" געגנסען 663 משפ-חות, וואס בעקומען 2,018 מיטאגען אין דאלבע מיטאגען. די קוך בים מעל-נוקער-פעראיין גיט ארויס 664 מיטאגען אין האלבע מיטאגען פאר 300 משפחות, „אומצא" — 496 גאנצע אין האלבע מי-טאגען פאר 223 משפחות, אנגוואלדען פעראיין גיט ארויס 104 מיטאגען פאר 55 משפחות, רעזערוואסטען - פעראיין — 365 מיטאגען פאר 134 משפחות אין ענדלוך די קודבים פעראיין פון „גרוים-פוילען" גיט ארויס 1,358 האלבע אין גאנצע מיטאגען פאר 508 משפחות. די קארטאפעל אקציע האט אין פארוגען יאהר ארומגענומען 1,361 משפחות, וואס האבען בעקומען 4,453 צענטנער קארטאפעל.

ווי עס אין צו זעהן פון די צופערן, איז די הולף פאר יודישע ארומלעט א פער העלטנוסמעסיג קלוגע. די יודישע קוקען בעקומען פון אלגעמיינעם קאמיטעט צו שטיצען ארבייטסלאזע קלוגע סימען, צילוב רעלינגעזען מאמווען געדן נישט די פרנסה׳לאזע יודען עכען אין די קרוטס-לוכע קוקען, אין היות די יודישע קוקען, וואס ווערען אויסגעהאלטען מיט דער הולף פון דער קהלה, קענען נאר בעשפע-זען א קלוגע צאהל פון די באמת נויט-בעדערפטיגע, זענען יודישע ארומעלעט אויסגעזעצט אויפ׳ן בעראט פון אומ-ברחמנות׳דיגען גורל.

דער בעזוך פון פרוי ד״ר קלאמפום-זונדעלעוויטש איז לאדז

ווי מיר האבען געלטען געמאלדען, אין סיון לאדז געקומען די פרוי ד״ר קלאמ-פום-זונדעלעוויטש, מיטגלודערין פון פארטוי-ראט פון אלוועלטלוכען פרוען-פערבאנד „ווזצ", וואס דעלעגירט געווא-רען דורך דער לאגדאגער עמזעקיטיווע פאר פראפאגאנדע-צוועקען אין אין לאקאל פון לאדזער „ווזצ" פארגעקומען א פרעסע-קאנפע-רענץ מיט׳ן אנטויל פון נאסט. אויס-פיהרלוכער מארגען.

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער

אלעע 1-טער מאי № 2 — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.

גאסטשפילן פון קאמעראל-און קליינקונסט-טעאטער

אררט

קינסטלערישע אנפיהרונג: מ. בראדערזאן

לעצטער טאג! היינט מיטוואך 2 פארשטעלונגען: 8 און 10 אזיגר.

הנחה-בילעטען גילטיג נאר 10 א זייגער אוועגד

שמחות ביי יודען

די געקויפטע בילעטען אויף א ווילטעטיגען צוועק זענען גילטיג נאר 8 א זייגער אוועגד

מארגען דאנערשטאג, ווערט געגעבען א זעהר פרעהליכע רעווי פון בלויז געלעכטער אין 2 שיילען 12 בילדער — א. ו.:

לאדז לאכט שוין ווידער!..

בעמערקונג: צום שלוס באמבאסטישע רעוויע: „בייטאג אויפן נייעם מארק"

פאראדיע פון לאדזער כלי-טוער און אנדערע לאפיטשעס.

הנחה-בילעטען גילטיג! הנחה-בילעטען גילטיג!

די קאסע איז אפען פון 6 אוועגד, שבת א גאנצען טאג.

אויסרוף פון „חסד של אמת"

די עלטערן, וואס ווילען אויסמידען די מעקאיעס פון זייערע פערשטארבענע קינדער אין שפיטאל אנגא מאריא, ווע-רען געבעטען גלעך, ווי זיי ווערען גע-וואהר פון אומגליק — טויט-פאל רח״ל

ווען אויך בי נאכט, מעלדען אין פער-אין פון „חסד של אמת", וואו עס ווערט גלייך אונטערנעמען די נעהרונג אונ-טערווענין.

די פערוואלטונג.

די בילדער-אויסשטעלונג פון לאדזער פלאסטיקער
מאניושקי 2.

די אויסשטעלונג פון בילדער פון דער גרופע לאדזער פלאסטיקער האט א שטארקען רושם געמאכט אין די קריי-זען פון לאדזער קינסטלער, ווי אויך צווישען ברייטען עולם. די פער שידענ-ארטיגקייט פון ריכטונגען, טעמאטען און פארבענרייכקייט מאכט די אויס-שטעלונג פאר אויסערגעוועהנליך אינ-טערעסאנט. שוין די נעמען פון אזעל-כע קינסטלער, ווייטרעמבאטש, בערמאן, קאוונער און מאצקעוויטש זענען א גע-ניגענדער בעווייז, אז די אויסשטעלונג שטעהט אויף א הויכער מדרגה.

ווער וויים?

פון דאנציג און אנגעקומען א ידיעה צו דער לאדזער קהלה, אז דארט ווערט געזוכט א געוווסער ברוך זעלדאוו.טש. א אנדענק פון ה׳ ב. דאבראנצקי. דער בע-טרעפענדער דארף זיך ווענדען נאר אנ-פארמאציעס אין דער לאדזער קהלה-קאנצעליריע.

דאנקזאגונג!

זעהר ג׳ הערען!

זיי מעהרערע יאהרען, ווי איך לייד אויף רעוומאטיזם, וואס כ׳האב זיך ערווארבען אין די צייט פון דער וועלט-מלחמה, דינענדיג 13 יאהר אין דער לידזער מלוכה-אליגיר, בין איך צום איבער-גען געוואָרען דערדריקט, כ׳האב געטראכט, אז עס איז שוין נישט דא מעהר קיין רעטונג פאר מיר, יחיל כ׳ה ב אויסגעזוכט אלע מיטלען און עצות.

לעצטענדיג א שטאטישע צייטונג האב איך געטר-ען אז׳אנענט פון א געוויסען מיטעל „שאגאל", דאס זאל זיין א רעדיקאל מיטעל צום רעווטאטיזם, און מיט א שוואכען גלויבען האב איך געקויפט א שאכטעל „ש.גאל", און דאן א צווייטעס, איך האב שבעטער געפיהלט א בעסערונג. זעהענדיג, אז דאס איז דאס איינציגע אידעאלע מיטעל, האב איך גע-קויפט נ׳ך 2 שאכטלען, היינט פיהל איך זיך שוין פולקעס געזונד, כ׳האב נישט קיין וועדטער אויסצו-דריקן מיין דאנק פאר די זעהר ג׳ הערן פאר זייער אידעאל נישט פערטרעטענדיג מיטעל געגען רעו-מאטיזם. יעדערן, וואס לייד אויף רעווטאטיזם אמפעהל איך אהן וואקלעניש נאר „שאגאל".

מיט אכטונג

יאן ראיזווסקי, לאדז, וויסאקא 33.

פון „התחיה"

ס׳איז פארגעקומען א בעראטונג וועגען פערשטארקען די טעטיגקייט פון דער ראדיקאל-ציוניסטישער אורגאניזאציע אין לאדז.

די „התחיה"-ארגאניזאציע האט זיך געשטעלט פאר א ציעל אנצוהויבען א פלאנמעסיגע אויפקלערונג- און פראפאגאנדע-טעטיגקייט. צו דעם צוועק איז געדינ-גען געווארען א לאקאל, אין וועלכען עס ווערט איינגעארדענט א לעזע-זאל, ביבליאטעק און שיחות-חברים.

די סודות פון׳ם ענגלישען שפיאנאזש

(II) שטוינענדע פאקטען און מערקווירדיגע איבערלעבענישען

די ליבעס פון דער „שעהנער פלארא"

איהר ראל אין דער ים-שלאכט ביי יוטלאנד

צווישען די פרויען, וואס דרעהען זיך ארום דעם הויפט-שטאב פון דאוו-נינג סטריט, קומט דער אנגעזעהנסטער פלאץ דער שעהנער פלארא׳ן.

א הויכע ברונעטקע מיט שטארק גולט׳ע שטריכען אויפ׳ן פנים, וואס איז געלויכטען מיט א פיר בלויע, טיף-שיינענדע אויגען, וועלכע זענען נערעהמט מיט א קאפ פון-שווארצע האר, איז די דאזיגע פרוי פול אומע-מום.

קיינער ווייסט נישט איהר פערגאנ-ענהייט. אפילו איהרע שעמען, יענע וועמען זי בעטראכט פאר איהרע פריינד: די בעסטע פון „אינטעלידזשענס סער-וויס" ווייסען נישט איהר ריכטיגען נא-מען און נישט פון וועלכער נאציאנא-ליטעט זי איז. זי הייסט זיך רופען נישט „מיס פלארא". איינינע האלטען אז זי איז א ענגלענדערין: אנדערע זאגען, אז זי איז אן׳עסטרייכישע.

די שעהנע פלארא רעדט אויף צוועלף שפראכען אזוי לייכט און אזוי פערפעקט, אז ס׳איז כמעט נישט צו גלויבען. איהר דאפינירטע ערציהונג און ברייטע ביל-דונג מאכט פאר איהר פריי דעם צוגאנג צו איהרע פוס.

ווי ס׳איז דערום געווען צו ווארטען, איז דער פרעפעסאר עהרארד אין א נאכט פערפלאנטערט געווארען אין איהרע נעצען און זי איינגעלאדען אויף קאלאציע אין זיינע צימערן. פאר פלא-ר׳ן איז דאס געווען דער גינסטיגער מאמענט.

נאך היבשע עטליכע כוסות און צערטליכע פערטרויאונגען, האט די מא-דאנא — גענוג לייכט אנגעטון, — געבעטען דעם פראפעסאר, ער זאל איהר ברענגען א פלעשעל פערפום, וואס זי האט בעלאזט אין איהר צימער.

אלס שפיגן וואלט ער מסתמא נישט געפאלגט. אבער אלס פערליבטער האט ער נישט געקענט אפזאגען...

אויסגעצענדיג זיין אפוועזענהייט, האט פלארא בוך צוגלייפענומען אלעס, וואס זי האט בעטראכט פאר נוטליך און האט שוין געוואלט ענטלויפען מיט איהר אוצר, ווען א מאן איז פלוצלינג ארויס נון א בעהעלט ניש און זי גע-פאקט. דאס איז געווען דעם פראפע-סאר׳ס סעקרעטאר, וועלכער, זעהענדיג זיין שעף אזוי צעסלאקערט פון ליבע האט בעשלאסען איהם צו בעוואכען.

ווען עהרארד איז צוריקגעקומען, איז ער געווארען ווילד פאר כעס און גע-וואלט הייסען ארעסטירען די גנב׳ס.

פלארא האט געוויינט, אויף די קניע געבעטען רחמים, כדי אויסצומיידען א סקאנדאל, און כדי זיך צו ראטעווען האט זי פארגעלעגט דע רפאר צו דער-צעהלען די סודות פון דער ענגלישער שפיאנאזש-ארגאניזאציע.

די דייטשען האבען מיט ציפרידען הייס מסכים געווען. די איבריגע שעה׳ן פון דער נאכט זענען אוועק אין שרייבען נעמען און צימערן: זייער געפאנ-גענע האבען זיי בעפרייט ערשט שפעט אין טאג אריין.

זיי האבען זיך גארנישט אפגעוועבען קיין רעכנונג, אז פלארא׳ס ערצעהלונ-גען זענען פשוט א פלינקע מיסדיס-קאציע.

דער פראפעסאר האט עס ערשט פער-שטאנען אין עטליכע טעג ארום, ווען ער האט בעקומען א גוטען אויסרייד פון זיין רעגירונג. ער האט געמיינט, אז דאס האט ער געמאקט דעם פויגל, צום סוף איז ער גאר אליין אריינגע-פאלען.

* * *

אין יאהר 1916 האט די שעהנע פלא-ר׳א געהאט די מיסיע צו ארגאניזירען אין בעלגיען די אבסערוואציע פון די בעוועגונגען פון דייטשען מיליטער. מען האט בעדארפט בעשטימען אנגע-טען-אנצייגער אויף די אנצייגער אויף די סטאציעס פון די הויפט-אייזענבאהן קנופען, וואו זיי זאלען בעאבאכטען און פערצייכנען טאג און נאכט די צאהל רעגימענטען, וואס ווערען אבגע-שיקט. אזוי ארום, למשל, האט מען געוואוסט, אז דאס 12-טער בייערישער, צו דער דריטער האנאווערער רעגימענט, געהט אויף די פאזיציעס, בעת — דער פינפטער ברענדענבורגער רוהט זיך אס.

די דאזיגע ידיעות פלעגען איבער-געשיקט ווערען צו די אל׳איירטע הויפט-שטאבען דורך זייערע פערשטעהער אין האלאנד. מיט דער הילף פון געהיימע שטאפעטען, וועלכע פלעגען ארומשאת-רען איבער׳ן לרנד פערשטעלטערהייט.

(דאס ווייטערע קומט)

טעאטער און קונסט

וועטשעי אין לאדז

דער בעריהמטער פידלער פראנ פון וועטשעי ווערט אויף אין לאדז אויפ איין איינציגען קאנצערט מארגען דע נערשטאג, אין פילהארמאניע.

דער קינסטלער וועט אויספיהרען דע שאפונגען פון גארעלי, שימאנאווסקי לאלא, טשייקאווסקי, וויעניאווסקי, פא גאניני און זיינע אייגענע קאמפאזי-יעס.

ראדיא פראגראם

מיטוואך 16 מערץ

לאדז (233.8) 11,45 פוילישע פרעסע איבערזיכט. 11.58 שעה-צייכען און טאנ פראגראם. 12.10 פריה-מארגען פון גרא מאפאן-פליטען. 3.25 פארטרעג פאר מע טוזשיסטען פון מיטעל-שולען. 4.10 גראמאפאן-פליטען און קאמוניקאט פו ספארט-פערבאנד אין וורשא. 4.20 „צווישען ביכער" 4.40 גראמאפאן-פלי טען, 4.55 לעקציע ענגליש, 5.10 פאר טראג, 5.35 באלעט מוזיק פון ראדיא ארקעסטער, 6.50 פערשידענעס, 7.15 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס אין אינדוסטרי-קאמער, פראגראם אויפ׳ נעכסטען טאג און גראמאפאן-פליטען 7.30 פילם-קאלענדער, טעאטער-רעפער טואר און גראמאפאן-פליטען, 7.45 רא דיא-פרעסע זשורנאל, —.8 מוזיק, פע ליעטאן, 8.15 לייכטע מוזיק פון ראדיא ארקעסטער, 9.10 ליטעראַרישע פירטע שעה, 9.25 פיאנא-שאפונגען אויף הענד, 9.55 מידעל פעציטאל פון רא מאן טאטענבערג, 10.35 ביילאגע צו ראדיא-פרעסע זשורנאל און וועטער-בע ריכט, 10.45 א שפאציר מיט׳ן דעצעק טאר איבער אייראפא — רעטראנסמיסיע פון אויסלענדישע סטאציעס.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייכען

הייגט בינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפטייכען: י. קאפראווסקי (נאוואמיוס-קא 15), ס. טראוטקאווסקא (בזשעזשינע 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעיסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטרזיקאווער 95), י. קלופמא (קאנטנא 54), ל. טשונסקי (ראקוטשינער 53).

געכאפט מיט קאנטראבאנד-סחורה

(א) די פאליציי און משענסטאבאר האט פערהאלטען אויפ׳ן וואקזאל דעם שמוגלער האפמאן און זיין שותף, ביי וועלכע מען האט געפונען 65 ק״ג טאבאק שמוגלען צעהנדליג ראזור-מעסערס, הונ-דערטער זשילעטקעס, און אנדערע מע-טאל-גאלאנטעריע. סך-הכל פאר 5000 זל.

פון ראבערט בושאר

ריט צו די העכסט-געשטעלטע פערזענ-ליכקייטען.

ווען די דירעקטארען פון דאוניגנ סטריט האבען א אינטערעס צו פער-בלענדען א שטאטסמאן און זיך דער-ווייסען זיינע אינטימע סודות, שיקען זיי אונטער די שעהנע פלארא, דאס דאזיגע מיטעל ווירקט כמעט עטענדיג. אין איהר לאנגער קאריערע האט די שפיאנאזש-פרינצעסין געהאט בלויז דריי דורכפאלען.

אזוי ווי עס געלינגט איהר נאר צו ווערען פארנעשטעלט אין רער העכע-רער גזעזלשאפט, שטענדיג דורך אנ׳-אמאנאדער אדער א גרויסען פינגע-סיסע, נעהמט זי זיך גלייך צום פער-פיהרען איהר אנגעמערקטען קרבן, מיט איהר געוואגטקייט, וואס גרעניצט זיך מיט אומבאוואוסטזיניגקייט. אנ-ווענדענדיג אלע מיטלען פון איהר פישוס׳דיגען רייץ, דערגרייכט זי גיך איהר ציל.

בכלל ווערט איהר קרבן פערליבט אין איהר ביזיאיבער די אויערען באלד ביי דער ערשטער בעגעגניש.

עס ווערט דערצעהלט א פאל פון א בעוואוסטען פראנצויזישען פעליי-

מיטוואך, 16 מערץ 1932

לאדז

11,45 (233,8)	פוילישע פרעסע איבערזיכט
11.58	שעה-צייכען און טאג
12.10	פריה-מארגען פון גראמאפאן-פליטען
3.25	פארטרעג פאר מעטוזשיסטען פון מיטעל-שולען
4.10	גראמאפאן-פליטען און קאמוניקאט פון ספארט-פערבאנד אין וורשא
4.20	„צווישען ביכער"
4.40	גראמאפאן-פליטען
4.55	לעקציע ענגליש
5.10	פאר טראג
5.35	באלעט מוזיק פון ראדיא ארקעסטער
6.50	פערשידענעס
7.15	קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס אין אינדוסטרי-קאמער
	פראגראם אויפ׳ נעכסטען טאג און גראמאפאן-פליטען
7.30	פילם-קאלענדער, טעאטער-רעפערטואר און גראמאפאן-פליטען
7.45	ראדיא-פרעסע זשורנאל
—.8	מוזיק
8.15	לייכטע מוזיק פון ראדיא ארקעסטער
9.10	ליטעראַרישע פירטע שעה
9.25	פיאנא-שאפונגען אויף הענד
9.55	מידעל פעציטאל פון ראמאן טאטענבערג
10.35	ביילאגע צו ראדיא-פרעסע זשורנאל און וועטער-בע ריכט
10.45	א שפאציר מיט׳ן דעצעק טאר איבער אייראפא — רעטראנסמיסיע פון אויסלענדישע סטאציעס.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייכען

אפטייכען: י. קאפראווסקי (נאוואמיוס-קא 15), ס. טראוטקאווסקא (בזשעזשינע 56), מ. ראזענבלום (שרודמיעיסקא 21), מ. בארטאשעווסקי (פעטרזיקאווער 95), י. קלופמא (קאנטנא 54), ל. טשונסקי (ראקוטשינער 53).

געכאפט מיט קאנטראבאנד-סחורה

(א) די פאליציי און משענסטאבאר האט פערהאלטען אויפ׳ן וואקזאל דעם שמוגלער האפמאן און זיין שותף, ביי וועלכע מען האט געפונען 65 ק״ג טאבאק שמוגלען צעהנדליג ראזור-מעסערס, הונ-דערטער זשילעטקעס, און אנדערע מע-טאל-גאלאנטעריע. סך-הכל פאר 5000 זל.

געפאלענע סוחרים מוזען אויך קריגען ארבייטסלאזען-שטיצע

די פאדערונגען פון צענטראלען סוחרים-און פאבריקאנטען-פעראיין צו דער קאנפערענץ מיט'ז האנדעלס-מיניסטעריום

ווי בעוואוסט, וועט קומענדען פרי־מאג אין האנדעלס־מיניסטעריום אנטפערן פארזיץ פון האנדעלס־מיניסטער זאזשי־צקי פארקומען א קאנפערענץ פון פאר־שטעהער פון פוילישע און יודישע סוח־רים־צענטראלעס פון דער גאנצער פוילי־שער רעפובליק, געווידמעט דער פראגע פון אונערלוכען האנדעל און אויסצוזוכען א מאדוס צו פערבעסערן די לאגע פון סוחרים.

דער צענטראלער סוחרים־אין פארא־קאנען־פעראיין פעטרוק. 10 וועט זיין פערטרעטען דורך פרעזעס אינזש. ג. פראשקער, וויצע־פרעזעס י. דענענשטיין און דיר. שווארצמאן.

אבשאפען דעם אומזאץ־שטייער פון הורט און דעטייל

דער צענטראלער סוחרים־פעראיין שטעהט אויפ'ן שטאנדפונקט, אז דער אומזאץ־שטייער רואינירט דעם יודישען סוחר. דער שטייער מוז געגומען ווערען פון דער ערשטער האנד, אזוי אז דער הורט־ און דעטייל־סוחר מוזען דערפון בעפרייט ווערען.

גראבסקיס מכה

דער פערמעגען־שטייער, וועלכער איז אנגעפיהרט געווארען פיטי גראבסקי, איז הנגם לגמרי נושא אקטועל, אין ער ליגט, ווי א פשט אויפ'ן סוחר'ס פלוצעם אויב דעמאלט האט נאר א יור געהשבונט אז ער „פערמאגט" עפעס, האט אזהם הנגם די ווירקליכקייט אלזו דערין אי־בערצייגט, אז פון פערמעגנס איז ער שוין בעהיט. דאס געמען ווייטער דעם פערמעגנס־שטייער איז עלול לחלוטין צו רואינירען דעם אזוי אויך שוין געגנ־אנטערגעפילטען יודישען מסחר.

די נקזעקוצירונג־מנפה.

דער בוין אינצטוגער סומטעם פון שטייער־עקזעקוציעס און אויך אינגנם פון די הויפט־עניגים, וואס רואינירט דעם מסחר. צעהנדליגער זעלבסטמארדען זע־נען שוין צוליב דעם פארגעקומען. עס מוז אונגמאל פאר אלע מאל קומען א גע־נעראל־שטייער אמנעסטיע פון אלע פאל־גענדע שטייערן, ווייל סוף כל סוף וועט נושט לאנג געדויערן און ס'וועט נוט זיין בייווען צו מאכען עקזעקוציעס אויך. איב ס'איז נושט פארלויפיג דורכפיהר־באר אזא אמנעסטיע, מוז שוין 555 הפ־הות אינגעפיהרט ווערען א מאראטאריום מוגרעסטענס אויף א יאהר, לויט'ן מום־טער בייד די אגראריער.

פערמלענערונג דגם פראצענט פון אבלעגען שטייערען

12 פראצ. א יאהר, בעת דער שטייער ווערט צולעגט אויף ראטעס, מוז אומ־בערוגט פערקלענערט ווערען אויף 6 פראצ. די עקזעקוציע קאסטען פון 5 אויף 2 פראצענט. ווייטער מוזען אפגעשאפט ווערען די קאמונאלע שטייערן און אלע ארט זאשוויאמשעניעס אפדרס 7 מש 9 קאסטע, ווייל דאס בעלאסטעט צופיל דעם סוחר.

אשאפען זונטאגרוה

דאס אשאפען דעם זונטאג־רוה אין מטמ א גוימוועגרונגקטע, דעם יודישען סוחר פיטט אויס כמעט א האלבע וואך צו האלטען דאס געשעפט געשלאסען און דאס פערקלעגערט דעם פריון.

יודישע סוחרים געניסען נישט פון מלוכה קרעדיטען

די פראקטיק, יודישע סוחרים נושט צו ערטיילען קיין מלוכה־קרעדיטן און באנק פאלסקי, „באנק נאסט. קראיאווגא" און פ. ק. א. מוז אומבערוגנט נעשנדערט ווערען. ווען דער סוחר פאלט, שלעפט ער מיט אלע אנדערע צוזונען.

געפאלענע סוחרים מוזען גע־ניסן פון ארבייטסלאזען־זאנד

די געפאלענע סוחרים, וואס זענען אונטערגעפילטען יודישען מסחר.

אויצט אויסגעשטעלט אויף הונגער, מוזען אויך געניסען פון רעגורונגס־אונטער־שטיצונג, ווי ארבייטסלאזע.

אט דאס זענען אין קורצע שטרוכען די אויסגעארבייטע פאסטולאטען פון צענ־טראלען סוחרים־פעראיין. עס בלייבט נוט מעהר ווי צו ווינשען, אז די פאסטולאטען זאלען נושט בלייבען אויפ'ן פאפיר...

פארמאצעוטען פראטעסטירען

(§) געלטען אין אין לאקאל פון די פאו מאצעוטען פארגעקומען א אלגעמיי־נע פערזאמלונג, נאלדעם ווי ס'איז גע־נומען געווארען צו לענטנוש דער בע־רוכ, און אויסגעוועהלט געווארען א גמע־מראלטונג. ס'איז אויך אנגענומען גע־ווארען א פראטעסט־רעזאלוציע געגען פערשטעלערן די סאציאלע פערזיכערונ־גען פון די ארבייטער און אנגעשטעלטע.

„נעראטעוועט" א ברענענדן קערפער מיט... א עמער וואסער

אונגליקליכער איינפאל פון א צוטומעלטען שכן

דער כרבן, א 70־יעריגע זקנה איז גסיסה צושטאנד אפגעפירט אין שפיטאל

(§) די אינוואוינער פון דראמסקא 10 זענען געלטען געווען עדות פון א שרעקליכער סצענע. די 70־יעהריגע פרוי אלבערטינא שומגאלסקא און זיין א רוה יאהרען קראנק אויף רעומאטיזם; אונגעגע שכנים האבען אזהר נעראטען, אז פאר'ן שלאף זאל זי זיך ארומלעגען מיט הונסע פלעשער. די קראנקע האט זיך אין דער „מערוצו" אנגעלאפט און געלטען אוועגד האט זי געגומען אונגעגע פלעשער, אנגעגאסען מיט אלעדיג וואס־סער, זי גוט פערקארקעוועט הון זיין ארומגעלעגט אויבער'ן גאנצען קערפער. זי האט אבער אין זאר פערגעסען, אז אין א מטל פלעשער און געווען צו בוס־לער בענזין און אז דאס בעט שטעהט נעבען אנ'אנגעהיצטען אויוועלע. לי־גענדיג אזוי א פאר מינוט, האבען די פלעשער אויפגעריסען און פהרף עין און דער אונטערשטער מטל קערפער געווען און פלאמען. אויף די מורא'דיגע גע־שרייען זענען זיך צוזאמענגעלאפען די שכנים. אונטער פון זיי, דאמטאגאלסקי האט דאן א צומומעלטער געלאפט אנ־עמער וואסער און אפגעגאסען דעם ברענענדיגען קערפער. די פאלגען דערפון זענען געווען שרעקליכע. די אלטע האט גלייך פערלוירען דאס בעוואוסטזיין.

די גנוכע הילף האט און א גסיסה־צו־שטאנד דעם אומגליקליכען קרבן אפגע־פיהרט אין שפיטאל. די דאקטוירים גי־בען קנאפ האפנונגען זי צו דערהאלטען בעם לעבען.

זעלבסטמארד

פון א יודיש מעדעל

(§) אויף קולונסקא 162 האט גע־פרוכט בעגעהן זעלבסטמארד דורך אויס מרונקען עסיג־עסענץ די 27־יעהריגע פרי־דא זאמבקאווסקא. אין א שווערען צו־שטאנד אין זי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל.

איינפרוך אין א מאנו־פאקטור־געשעפט

(§) געלטען אין אויסגעפיהרט געווא־רען אן'אטנברוך אין מאנופאקטור־געש־שעפט פון מיכאל ווילק (6 שרמען 1) פון וואוען מען האט ארויסגענעמען א גאנצע סחורות פאר 6000 זל. די „חברה" האבען זיך צוגעשטעלט ארינגעפיר־גען אין שכנישען מארש־סאלאן פון פרוי שטיין, דאראט האבען זיי אויפגעפרע־גען דאס דינע ווענטעל, אין אהן שווע־רונגקטען אויסגעפיהרט די גנבה.

געפונען א טויט קינד

(§) אין טויער אויף פעטריק. 79 האט מען געלטען געפונען לוגען אינגנוווי־קעלט אין שמאטעס א טויט דר־שטיקט קינד.

קאנצעסיע צו בויען די קאלעיקא לאדז—טאמאשאוו

זאל איבערגעגעבן ווערן א פריוואט־אונטערנעמער

(§) אין יאהר 1929 בעקומען פון דער רע־גורונג די קאנצעסיע צו בויען די דאזיגע קאווייקע. צוליב פערשידענע סיבות און דער פלאן בין איצט נושט רעאליזירט געווארען. הויפטזעכליך צוליב פינאנציע־לע שווערינקייטען. איצט אבער האט דער מאגוסטראט בעקומען א פריוואטען פינ־נאנסט, וואס וויל פינאנסירען די אינ־טערעסענטן. דערפון עלען עפלוכע הנ־ דערט ארבייטער בעקומען בעשעפטיגונג.

—§—

יודיש טעאטער אין „פילהארמאניע"

דירעקט.: א. בעזמאן און ד. צעלמייסטער.

בין פרייטאג ווערט נישט געשפילט

פרייטאג, שבת און זונטאג 9 א זייגער אוועגד

3-טע און לעצטע פרעמיערע

אוועגד-פרייזען	מיטאג-פרייזען
פון 90 גר.	פון 90 גר.
ביז 2.60 זל.	ביז 2.60 זל.
מיטאג-פרייזען	אוועגד-פרייזען
פון 60 גר.	פון 60 גר.
ביז 1.60 זל.	ביז 1.60 זל.

דאס לעצטע! דאס שענסטע! דאס בעסטע!

דער פרעהליכער פון אלע פרעהליכסטע!

דער שעהנסטער אמעריקאנער בוף־קאמיקער!

דזשעק רעכטצייט

אין זיין גרויסער סוקצעס־אפערעטע

מאטא: מוזיק, געזאנג און טענץ — **דער** — מאטא: מוזיק, געזאנג און טענץ

פרייליכער ציגיינער

אין 3 אקטען פון ס. וואלף, מוזיק־רעזשי: דזשעק רעכטצייט

מיט אנטייל די בעליבטע ארט.־זינגערין **יוכבד זילבערג**

נייע דעקאראציעס! נייע אויסשטאטונג! ספעצ. ארקעסטער!

אלע צרטיסטען אין שיינע אינטערעסאנטע ראלען.

שבת, 4 נאכמ. — צו יעדען בילעט 1 קינד פר״ יי

איציקל גנב

אין 3 אקטן פון י. פרידמאן מוזיק־רעזשי: דזשעק רעכטצייט.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער.

אומזיסטע רייזעס קיין ארץ־ישראל

היינט דער לעצטער טאג פון דער פרעמיע־לאטעריע

אין קומענדיגען זונטאג קומט פאר די צוהנגג פון דער לאטעריע אויף אינ'אומ־זיסטע רייזע קיין ארץ ישראל, וואס אין אינגעגעארדענט געווארען דורכ'ן צענטראל קאמיטעט פון דער ציוניסטישער אר־גאניזאציע אין פוילען. צוליב דעם מיז דער פערקויף פון די בילעטען שוין לנקיידיגט ווערען. דענט אין דער לעצטער טאג אויף צו פערשרעכען די צעטלען. דער פרייז פון זא בילעט אין ווי בעקאנט א מינימ־מאלער (5 זל.).

פער'משפט גנבים פון זיירען־סחורה

(§) פאר'ן קריגס־גערוכט זענען געגע־טען געשטאנען דער 26־יעהריגער פוישעל וואלק, דער 28־יעהריגער אברהם לעווקא־ווטש און הונדע אונטער דאקטארטשוק. די ערשטע צוויי זענען בעשולדיגט גע־ווארען, אז דעם 27. נאוועמבער פ. י. האבען זיי פון גרשון קאהנ'ס מאנופאק־טור־געשעפט אין טארטשין־גאנצ (1) ארוים־גענומען אן אמשיק זיידענס פאר 10.000 זל. און זיי בעהאלטען בייד די דאקטאר־טשוק. דאס גערוכט האט לעווקאוויטש'ן פערמשפט אויף 6 יאהר שווערע תפיסה, וואלף — 3 יאהר שווערע תפיסה, אונטער דאקטארטשוק — אויף 6 חדשים תפיסה.

„נעראטעוועט" א ברענענדן קערפער מיט... א עמער וואסער

אונגליקליכער איינפאל פון א צוטומעלטען שכן

דער כרבן, א 70־יעריגע זקנה איז גסיסה צושטאנד אפגעפירט אין שפיטאל

(§) די אינוואוינער פון דראמסקא 10 זענען געווען עדות פון א שרעקליכער סצענע. די 70־יעהריגע פרוי אלבערטינא שומגאלסקא און זיין א רוה יאהרען קראנק אויף רעומאטיזם; אונגעגע שכנים האבען אזהר נעראטען, אז פאר'ן שלאף זאל זי זיך ארומלעגען מיט הונסע פלעשער. די קראנקע האט זיך אין דער „מערוצו" אנגעלאפט און געלטען אוועגד האט זי געגומען אונגעגע פלעשער, אנגעגאסען מיט אלעדיג וואס־סער, זי גוט פערקארקעוועט הון זיין ארומגעלעגט אויבער'ן גאנצען קערפער. זי האט אבער אין זאר פערגעסען, אז אין א מטל פלעשער און געווען צו בוס־לער בענזין און אז דאס בעט שטעהט נעבען אנ'אנגעהיצטען אויוועלע. לי־גענדיג אזוי א פאר מינוט, האבען די פלעשער אויפגעריסען און פהרף עין און דער אונטערשטער מטל קערפער געווען און פלאמען. אויף די מורא'דיגע גע־שרייען זענען זיך צוזאמענגעלאפען די שכנים. אונטער פון זיי, דאמטאגאלסקי האט דאן א צומומעלטער געלאפט אנ־עמער וואסער און אפגעגאסען דעם ברענענדיגען קערפער. די פאלגען דערפון זענען געווען שרעקליכע. די אלטע האט גלייך פערלוירען דאס בעוואוסטזיין.

די גנוכע הילף האט און א גסיסה־צו־שטאנד דעם אומגליקליכען קרבן אפגע־פיהרט אין שפיטאל. די דאקטוירים גי־בען קנאפ האפנונגען זי צו דערהאלטען בעם לעבען.

פעראיינפאכטע האנדעלס־ביכער

נייע פעראָרדנונג געהט היינט אריין אין כראפט

(§) די לארגער פינאנצ־קאמער האט דערהאלטען א ידיעה פון פינאנץ־מינוס־טעריום וועגען דער געענדערטער פער־ארדנונג פון פונקטען האנדעלס־בוכער, וואס האט פאר לארדער סוחרים א גרויסע בעדייטונג.

פאר רוכטמע געפיהרטע האנדעלס־בו־כער ווערען געלעגט די יענוגע, וואס עגמשפרעכען אלע פערשריפטען פון דער האנדלס־קאדעקסען און אונגארמירטע ענינים — און הסכם מיט די פרינצי־פען פון בוך פיהרונג.

לויט'ן פאראגראף 2 פון דער פערארד נונג מעגען האנדעלס־בוכער געפיהרט ווערען אין דער פוילישער שפראך אין אין פוילישער וואלוטע. אלס אויסנאהם קען דערלאזט ווערען צו בענוצען זיך אויך מיט א אנדערער אינטראפעאישער שפראך.

פאראגראף 3 רעדט ארום די פראגע וועגען פעראיינפאכטע האנדעלס־בוכער. האנדעלס־ אונטערגעמענען פון 3־מע־ און 4־מער קאמעראריע און אויסנאמס־ווייזע אויך אינגנע אונטערגעמענען פון 2. קאמעראריע (פערקויף פון לעבענס־מיטעל ארטיקעל): אונטערגעמענען פון 6. 7. און 8. קאמעראריע, מיט'ן אויס־נאהם פון די אונטערגעמענען, וואס זע־נען אויסגערעכענט און ארט. 54 וועגען אומזאץ־שטייער פון 15 יולי 1925 קענען פיהרען פעראיינפאכטע האנדעלס־בוכער, וואס ווערען טראקטירט האנדעלס־בוכער. זי האט אבער אין זאר פערגעסען, אז אויך מיט א אנדערער אינטראפעאישער שפראך.

פאראגראף 3 רעדט ארום די פראגע וועגען פעראיינפאכטע האנדעלס־בוכער. אונטערגעמענען פון 3־מער און 4־מער קאמעראריע און אויסנאמס־ווייזע אויך אינגנע אונטערגעמענען פון 2. קאמעראריע (פערקויף פון לעבענס־מיטעל ארטיקעל): אונטערגעמענען פון 6. 7. און 8. קאמעראריע, מיט'ן אויס־נאהם פון די אונטערגעמענען, וואס זע־נען אויסגערעכענט אן ארט. 54 וועגען אומזאץ־שטייער פון 15 יולי 1925 קענען פיהרען פעראיינפאכטע האנדעלס־בוכער, וואס ווערען טראקטירט האנדעלס־בוכער. זי האט אבער אין זאר פערגעסען, אז

קופאן № 17

אויף אומזיסטע יודישע עצות.

דער בעזיצער פונם דאזיגען קופאן קען בעקומען אומזיסט יודישע עצות דורכ'ן יורי־קאנסול פון אונזער רעדאקציע.

ניטיג דיינט מיטוואך 16. ד. מערץ פון 8 אוועגד.

די פערקויפטע פרוי

שפאנענדער ראמאן פון יודישען פאמיליען־לעבען אין פוילען.

נעשריבען ספעציעל פאר'ן „לאדזער טאגעבלאט" פון לעאן גאלדמאן

(83-טע פארזעצונג)

דער אינספעקטאר האט ווייטער גענומען איבערצייגען דעם ריכטער, אז שאטאן געפינט זיך זיכער בייד ליארא'ן און ער האט איבערגעגעבען, אז דורך זיינע אגענטען האט ער זיך שוין פון לאנג דערוואוסט, אז צווישען שאטאן'ען און ליארא'ן זענען פארהאן אינטימע בעציהונגען.

— נו, גוט, הער אינספעקטאר, — האט דער ריכטער געזאגט צום סוף. נעמט גלייך מיט א פאר אגענטען און געהט מיט זיי אין דער וואוינונג פון ליארא מאגעלי.

גאזשערא'ווסקי איז ארויס און אין א פאר מינוט ארום, ווען קופער האט נאך געהאלטען אין רעדען מיט'ן ריכטער און איהם מיטגעטיילט וועגען ליליס פערשווינדען ווערען, איז ער שנעל אוועק אין דער וואוינונג פון פרוי ליארא מאגעלי.

קאפיטעל 82.

ליארא מאגעלי איז פשוט פערגליווערט געווארען פון איבעראשונג, דערווייסענדיג זיך פון שאטאן'ס אויסגעשריי, ווער עס איז די אומגליקליכע קראנקע, וועלכע זי האט אויפגענומען אין איהר וואוינונג אלס גאסט.

מיט ברייט־ציפענטע אויגען האט זי אנגעקוקט שא־טאן'ען, וועלכער האט לילי'ן אנגעכאפט פאר דער האנד און זי אויסטנט ארייגגעצויגען אין ציטער, זעהענדיג, אז זי וויל ענטלויפען.

— אך, ענדליך האב איך דיך ווידער געפינען, רוי־זעלע! ענדליך האלט איך ווידער דיין האנד אין מיינע, נאר דאס איצטיגע מאל וועסטו שוין מיר נישט ענטלויפען — האט לעאן אויסגערופען מיט פרעד. איך האב שוין אלער געצווייפעלט, צי איך וועל דיך ווען עס איז נאך זעהען און אט געפין איך דיך אין דעם הויז, וואו איך האב נישט אומ־זיסט געזוכט רעשונג. אבער דו זעהסט עפעס מאדנע אויס,— האט ער געזאגט א פערוואונדערטער און ערשט איצט האט ער בעמערקט די ענדערונג, וואס איז פארגעקומען אין רוי־זעלע'ן.— פארוואס קוקסטו אויף מיר מיט אזא ווילדען בליק כא־כא! איך פערשטעה, מיין מלאכ'ל! דו האסט דיך נישט געריכט מיך צו דערזעהן אזוי פליצלונג און דו ביזט אבי־סעל צומישט, — האט ער צוגעגעבען.

פליצלונג האט זיך ליארא שטארק צולאכט.

— פרעה דיך פרעה דיך, דערזעהענדיג דיין טייער־סטע, און טוליע זי צו דיין ברוסט — האט זי אויסגערופען, — אפשר וועלען דיינע צערטליכקייטען זי אויסהייל'ען פון משוגעת, צו וועלכער איהר בענקשאפט נאך דיר האט זי דערפיהרט!

— אך... דו!...

א ספאזמאטישער אויסבריך פון געוויין האט איהר אי־בערגעריסען די ווערטער. בעגיסענדיג זיך מיט טרעהרען איז זי אנידערגעפאלען אויף א שטוהל.

לעאן איז פויט־בלייך געווארען.

ער האט שנעל ארויסגעלאזט רויזעלע'ס האנד, צו־ריקציהענדיג זיך אנ'ערשטוינטער.

צום ערשטען מאל אין זיין לעבען האט ער דער־פיהלט געוויסענסביסען און נישט קוקענדיג אויף דעם קרבן פון זיינע גידערטרעכטיגע טאטען, האט ער אוועקגעדרעהט דעם בליק פון דער ארעמער פרוי.

אבער דאס האט געדויערט זעהר קורץ. אין א ווילע ארום האט ער צוריקגעוואונען די שטענדיגע קאלטבלוטיג־קייט און ער האט שוין גענומען טראכטען, וואס פאר א גו־צען ער קען ארויסציהען פאר זיך פון דער ארעמער, אומ־גליקליכער פרוי. נישט לענגער מעהר קיין אכט אויף רוי־זעלען, וועלכע איז אנ'איבערראשטע צוגעגאנגען צו דער טיר, איז ער צו צו ליארא'ן.

— א, יא, מ'קען נישט זאגען, דו האסט אויסגעקלי־בען די בהמת פאסיגע צייט צו גיסען דיינע טרעהרען! — האט ער אויסגערופען מיט איראניע. — דעצעהל מיר בע־סער, ווי אזוי דיר האט זיך איינגעגעבען צו ברענגען אהער מיין פרוי און צו וואס פאר א צוועק?

ליארא האט זיך שנעל א הויב געטון פון איהר ארט און האט מיט אויערעגונג א קוק געטון אויף לעאנען.

— אז די דאזיגע אומגליקליכע איז דיין פרוי רעד־ליס איך זוך ערשט פון דיר אליין — האט זי געזאגט צי־טערענדיג פון צארן. נישט איך האב זי געברענגט דא אהער ערשט מיט א שעה צוריק האט זי אהערגעפיהרט א געוויסער בעקאנטער דאקטער, וועלכער האט בדעת זי ארייגצוגעבען אין א הייל־אנשטאלט.

לעאן האט געהערט און ער האט נישט געטאוסט וואו זיך אהינצוטון פון איבעראשונג.

— עס איז זעהר שעהן פון פרעמדע מענשען,—האט ער געזאגט מיט חוזק, — אז זיי אינטערעסירען זיך אזוי מיט מיין קראנקער פרוי.

נו, אבער איצט, ווי באלד איך בין שוין יא דא, קען נען שוין די פרעמדע מענשען זיך אויפהערען צו אינטערע־סירען מיט איהר. איצט וועל איך זיך שוין אליין פערגע־מען מיט איהר. איך דאנק דעם צופאל, וואס האט מיך דא אהערגעברענגט אין דער ריכטיגער מינוט.

— אויך איך דאנק דעם צופאל, — האט ליארא גע־ענטפערט מיט אנ'אינ־קאלטער שטים, פערענדערענדיג זיך פלוצלונג. — אט איצט, ווען מיר האבען צוריקגעוואונען דיין פרוי, איז שוין נישט פארהאן קיין שום שטערונג צו קריגען א גט.

דו ביזט פריי און עס איז נישסא קיין שום שטערונג וואס זאך דיר נישט ערלויבען נאכצוקומען מיין פערלאנג.

— דו ביזט זיך טייערע! — האט שאטאן זיך שפאטיש צולאכט.

איצט, ווען איך האב געפינען מיין פרוי, פערלירען דיינע דראהונגען זייער גאנצע קראפט, ווייל איצט האב איך אין משנע הענד א געוועהר, מיט וועלכען איך וועל אויפסניי־קענען בעהערשען קופער'ן. כל זמן איך וועל זיין אין פוי־לען מוז איך רויזעלע'ן האבען אונטער מיין אויפזיכט און ער וועט זי בעקומען צוריק ערשט דעמאלט, ווען ער וועט מיר דערמאר בעצאהלען גראב געלד. ערשט דעמאלט וועט ער זיך צוריק קענען פרעהען מיט זיין געליבטע, די משו־גענע..

(פארזעצונג קומט)

וועלט-נייעס אין בילדער

לכבוד דעם בעפרייער פון טערקיי

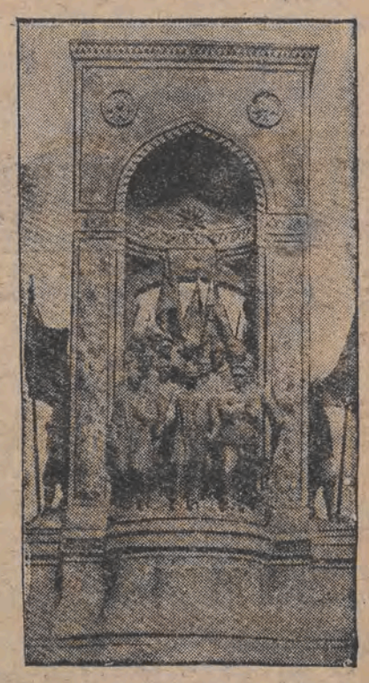

אין סטאַמבול איז אויפגעשטעלט גע-וואָרן אַ ריזיגער דענקמאָל פון בראָנז לכבוד קעמאַל-פּאַשאַ.

אַנשטאָט אויפן טראָן — זיצט ער אויפ'ן שטעקעל... אויסצייכנונג פאַר אַ שיף-קאַפּיטאַן

דער עקס-קעניג אַלפאָנס מאַכט איצט אַ רייזע איבער'ן אָריענט. דאָ זעהן מיר איהם אין עגיפּטען ביי די פּיראַמידען (אויפ'ן שטעקעל), נעבען איהם דער הערצאָג פון מיראַנדאָ, וועלכער בעגלייט דעם קעניג אין גלות.

די פראַנצויזישע רעגירונג האָט געשאָנקען אַ זילבערנעם באָקאַל דעם קאַפּיטאַן פון אַ דייטשען דאַמפער, וועלכער האָט געהאָלפען פאַראַיאָהרען זומער ראָטעווען דעם פראַנצויזישען פאַסאַזשיר-דאַמפער „סט. פיליבער".

קייזער ווילהעלמ'ס שלאָס אַלס האָטעל

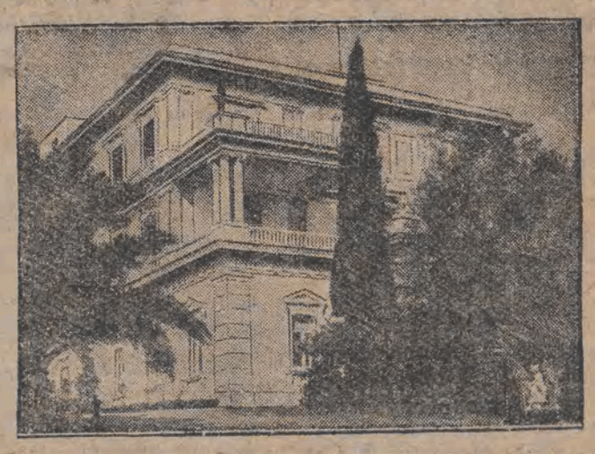

דער שעהנער שלאָס אויף קאָרפו, וואָס האָט פאַר'ן קריג גע-הערט צום עקס-קייזער ווילהעלם, ווערט דורך דער גריכישער רעגירונג אומגעבויט אַלס האָטעל פאַר טוריסטען, ווילהעלמ'ס צימערן פערבלייבען אַלס מוזיי.

דער „גייזערנער פערד" העלפט די לעבעדיגע פערד

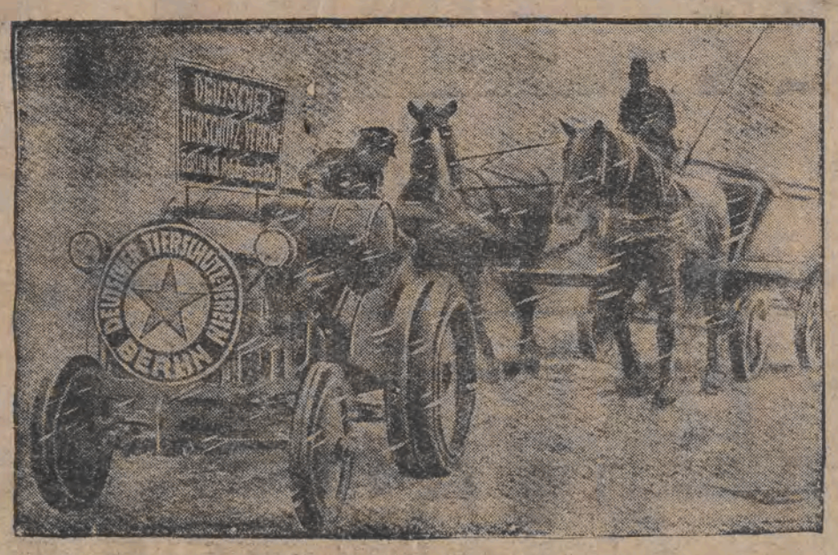

די דייטשע צער-בעל-חיים'ניקעס האָט איינגעפיהרט „אייזערנע פערד" צו העלפען אין די גלייטשיגע וועטערן די לעבעדיגע פערד ביים שלעפען וועגענער.

בריאַן אנגעטון אין שמאַטעס

האָט אַלס אַדוואָקאַט פערטיידיגט איז געריכט זיינעם אַ קליענט

— ווען מען וואָלט מיך אַמאָל בע-שולדיגט, אַז כ'האָב ציגע'גנב' דעם טורם פון נאָטדאַם, וואָלט איך זיך גע-ווענדעט צו בריאַנ'ען, ער זאָל איבער-נעהמען די פערטיידיגונג;

די דאָזיגע ווערטער האָט אַמאָל גע-זאָגט דער פערבריסענער שונא פון בריאַנ'ען, קלעמאַנסאָ. דאָס איז דער בעוויז, ווי שטאַרק מ'האָט געהאַלטען אין פראַנקרייך פון בריאַנ'ס רעדנער-טאַלאַנט.

די פראַנצויזישע פרעסע ברענגט איצט אַ טשעקאָוועען עפּיזאָד פון בריאַנ'ס פּראַקטיק אַלס אַדוואָקאַט. איינענטליך פון בריאַנ'ס ערשטען אַרויסטריט אין געריכט.

ער האָט אויף זיך גענומען צו פער-טיידיגען אַ פאַריזער זשורנאַליסט, וועל-כער האָט אין דער פרעסע בעליידיגט אַנ'אַדוואָקאַט, זיינס אַ פּאָליטישען נעג-נער, דער זשורנאַליסט האָט אַזוי גע-שריבען: „צי ווייסט איהר וואָס עס איז אַנ'אַדוואָקאַט? דאָס איז אַנ'אידיאָט, וואָס טוט זיך אָן נאָכמיטאָג אין אַ פרויען-קלייד, כדי צו מאַכען פערשי-דענע בלאַזנערייען".—פערשטעהט זיך, אַז דער אָנגעגריפענער אַדוואָקאַט האָט אָנגעקלאָגט דעם זשורנאַליסט אין גע-ריכט. בריאַן האָט זיך אונטערגענומען צו פערטיידיגען דעם זשורנאַליסט. עס זענען אַדורך אַ רייה חדשים און בריאַן האָט שוין אַמילו פערגעסען, אַז ער האָט אַזאַ מין פּראָצעס. פּלוצלונג בע-קומט ער אַ טעלעגראַמע פון זיין קליענט אַז ער זאָל תיכף קומען צופאָהרען, ווייל מאָרגען פריה קומט פאָר דער פּראָצעס. אָנקומענדיג אין דער פריה אויפ'ן וואָקזאַל, האָט איהם שוין אָפּ-געוואַרט דער זשורנאַליסט, פון וועלכען בריאַן איז דערגאַנגען, אַז זיין געגנער וועט זיין דער בעריהמטסטער אַדוואָ-קאַט פון פראַנקרייך, אַדוו. זשאַקער. בריאַן האָט געבעטען דעם געריכטס-אויפזעהער, ער זאָל איהם אַרויסברענגען אַ טאָגע. דער אויפזעהער האָט געהאַט צו זיין דיספּאָזיציע אַ סך כאָגעס פאַר צוגערייטשע אַדוואָקאַטען. דער וואָזשני האָט געפרעגט בריאַנ'ען, וואָסערע טאָ-גע ער וויל.

— כ'בעט מיר צו געבען די געמיינ-סטע און וואָס מעהר אָפּגענוצטע טאָגע, וועלכע איהר פערמאָגט.

בריאַן האָט בעקומען אַ פשוט'ע שמאַטע. ער האָט מיט זיין ערשיינען אין זאַל אין דער שמאַטע אַרויסגערופען אַ געוואַלדיגע סענסאַציע. אין זיין פערטיידיגונגס-רעדע האָט בריאַן גע-זאָגט, אַז ער פערשטעהט נישט, מיט וואָס זיין קאָלעגע האָט זיך בעליידיגט. ער פערזענליך וואָלט זיך כלל נישט בעליידיגט, ווען מ'וואָלט איהם געזאָגט, אַז ער איז נישט עלעגאַנט געקליידט און אַז ער איז דער מיאוסעסטער מענש אויף דער וועלט.

אַ גרויס געלעכטער האָט אויסגע-בראָכען אין זאַל. בריאַן האָט זיין פּראָ-צעס געוואונען.

צי כאַ'דאַלאַנד זיין אַ פּלאַץ

פאַר נייע עמיגראַנטען

(ענדע פון זייט 3.)

עמיגראַנטען פון פּוילען. פערקעהרט, דער סעקרעטאַר פון דער האַאַגער יו-דישע געמיינדע דערצעהלט מיר, אַז אַ הויכער פּאָליציי-בעאַמטער האָט, אין אַ שמועס מיט איהם, זעהר געלויבט די פּוילישע יודען, אַז זיי זענען סעהיגע און נוצליכע מענשען. טראָץ דעם מאַכט מען וואָס אַ טאָג אַלץ מעהר שווערינקייטען ביים וועלען פערבלייב-בען, אָדער ווען מען וויל אַראָבערבע-בען די פאַמיליע פון פּוילען, מען יל דערמיט פשוט פערהיטען, אַז די אָר-ביישלאָזיגקייט זאָל זיך נישט פערגרע-סערען.

נאָכן אַנדערש איז מיט די אָרטיגע האָלענדישע יודען, און אַמילו אויך מיט די צוגעקומענע, וואָס זענען שוין אַ לענגערע צייט אין לאַנד, זיי זענען גוט אייגעגאָרדענט. עס איז זיי היינט אַ ביסעל ערגער, אָבער נישט גאָר שלעכט.

צווישען די האָלענדישע יודען און די מזרח-יודען, הערשט אַ געוויסע אַנ-טאַגאָניזם. אָבער מען מוז מודה זיין, אַז דער האָלענדישער יוד רופט זיך אָפּ פונדעסטוועגען אַלע מאָל, ווען מ'דאַרף אונטערשטיצען אַ געפאַלענעם מזרח-יוד. דער האָלענדישער יוד איז שפּראַכליך פולשטענדיג אַסימילירט. זעלטען ווער מען זיי קען אַ ביסעל העברעאיש (אויס-סער דאַוועגען). יודיש פערשטעהען זיי איינגאַנצען נישט. דאָך זענען זיי זעהר פרום. זיי האָבען אויך פערשטענדניש פאַר נאַציאָנאַל-יודישע ערשיינונגען. די האָלענדישע יודען האָבען זיך זייערע מנהגים, וואָס זענען פאַר אונזערע יו-דען פרעמד. פון דאָנען נעהמט זיך וואָס מאַנכע מזרח-יודען בעקלאָגען זיך אַז דער האָלענדישער יוד בעציהט זיך צום מזרח-יוד מיט וועניגער סימפּאַטיע, ווי דער נישט-יוד.

ווארינונגען

צו 2 און 3 שטובען און קוך

מיט אַלע בעקוועמליכקייטען.

צו ערפאַהרען: פּאָמאָרסקאַ 41.a, ביים וועכטער.

צו פערדינגען

גרויסע פאַבריקס-לאַקאַלען

פון זאפארט

צו ערפאַהרען: וואָלטשאַנסקאַ 27, ביים וועכטער.

וואוינונג

געשעפט

פאַבריק

שלאַסעריי-אַרבייט פאַר

J. REDER
קאָנסטאַנטינער 13,
(רוג זאַכאַרניאַ).

פיהרט אויס בעליג

אבאנירט לעזט דאס לאדזער טאגעבלאט

Zaginęły 4 weksle

z wystawienia Lejbusia Mendrowskiego płatne w Łodzi

1) 500 zł. płatny 23/V 1932 r.
2) 1000 „ „ 24/V „ „
3) 1000 „ „ 26/V „ „
4) 1000 „ „ 29/V „ „

Weksle niniejsze unieważniam. Zwrócić proszę za wynagrodzeniem do R. Mendrowskiego Nowomiejska 15.

שרייבען שעהז און שנעל

לערנט אויס דער בעריהמטער קאַליגראַ-ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען אַ יודישען בריף אין 15 טעג, אַמילו דעם וואָס קען נאָרניט. די עלטער שפּילט קיין ראָלע ניט.

זאוואדזקא 19 | שם, פר

פון דער סדרה

ס'איז ערשינען דאָס זעקסטע ספר'ל „פון דער סדרה", וועלכעס נעמט אַרום די סדרות: משפטים, תרומה, תצוה, תשא, ויקהל, שקלים, פקודי. אַלע 6 הצפּטען נעמען אַרום די ספרים: דברים, בראשים, שמות. צו בעקומען אין די לאָדזער בוכהאַנדלונגען, און ביים אַרויסנעמער פ. ז. גלילסמאַן. לאָדז, זאוואדזקא 16.

טיול-גאַרדינען

מיט פילען לעצטע מאָדע מיהרט אויס בילינ בלייוויס. זאוואדזקא 27. לינקס ב-טער שטאָק.

אנאנסען

— אין —

לאדזער טאגעבלאט

האָבען דעם גרעסטען ערפאָלג

ב'וויל קויפען אַ גענוצטע

גרעמפּעל-מאַשין

צו ערפאַהרען אין רעדאַקציע אונטער „גרעמפּעל".

אַ קאַמפּלעט שלאַפצימער

אין גוטען צושטאַנד איז צוליב אָפּרייזע זאַ-פאַרט בעליג צו פערקויפען. צו ערפאַהרען נאָוואָמיעסקאַ 28, ביים הויז-וועכטער.

צו פערדינגען

3 גרויסע שטוב'ען צו צוויי פענסטער און קוך מיט בעקוועמל יכקייטען. צו ערפאַהרען נאָוואַ-טאַרגאָוועק 5 № פאַרטער, רעכטע זייט. פון 10—12 פאַרמיטאָג און פון 3—6 נאָכמיטאָג.

יצאַ'ק

פּעטרקאָווער 10

אויפ'ן יאָר 1932

פון אַלע אַלטע און נייע מאָדעלן

לאָדזער אַלגעמיינער אַפּטעקער-פאַבריק

אַנאַנסען-פּרייס

פאַר אויסלענדישע אַנאַנסען 100% מעהר. אויסער דער מעסטע מיט 50 פּרעצענט. פון די פרייזען הערט מען אַרויסנעמען קיין רעגאַס.
פאַר אַ מיליאָנער-שורה פאַר'ן מעקסט 16 ער. פרייסאַ 24 ער., פון מעקסט 40 ער. פרייסאַ 60 ער., נאָכן מעקסט 12 ער. פרייסאַ 18 ער.
און בעלגיען—20 פראַנק, אין אַנדערע לענדער L.3

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

RAKIETA

Sienkiewicza 40.

היינט און ווייטערע טעג!

גרויסע פרעהליכע פילם אָפּערעטקע פון אַמעריקאַנער מיליאָנערען-לעבען א.מ.

— אין די הויפּט-ראָלען: —

דער פריהלינגס-קוש

אָנהויב פון סעאַנסען אין וואָכען-טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג און חגאות 2 אַ זייגער נאָכמ.

Dorota Jordan i Robert Montgommerry

קלאַנג-קינאָ

ZACHĘTA

זגיערזשער-גאַס 26.

היינט און טעגליך! גראַנדיעזער דאָפּעל-פּראָגראַם!
פּוילישער 100-פּראָצענטיגער קלאַנג-פילם לויט דער ערצעהלונג פון יוזעף קאָזשעניאָווסקי א. נ. „נצחון"

געפערליכער גן-עדן

אין די הויפּט-ראָלען:

Bogusław Samborski, A. Brodzisz, Marja Malicka

די אַקציע קומט פאָר אויף אַ אינזל פון מאַלאַ אישן אַרכיפּעלאָג

2-טע בילד

אַ רה נ. ראַמע פון יונגע הערצער — א. נ.:

אַ טאַנץ צווישען הערצער

JOAN CRAWFORT אין דער הויפּט-ראָלע:

דער נאָהענטסטער פּראָגראַם: „מאַראַקאַ"

אנהויב פון די פאַרשטעלונגען: טעגליך פון 4 נ.מ. שבת, זונטאָג און חגאות 12 אַ זייגער מיטאָג. דער זאַל איז גוט בעהייצט.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואַהל

שפּאַציר-וואָגענס
אייזען - ניקעל
בעטען

מאַטראַצען
ספּרענזינגאָוועס „Patent"
וויזימאַטשקעס
אַמעריקאַנער

צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער
אין הויף „DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73

Tłoczyła E. i M. Hamburskich. Łódź. Piotrkowska 16. Dziwiewcu M. B. Wan
Odpowiedzialny Red.-wydawca